

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV LÓDŹ, CZWARTEK 9 GRUDNIA 1948 R. Nr 337 (1282)

TECHNICZY POLSCY

w jednym szeregu z armią robotników pomogą wygrać walkę o Socjalizm w naszym kraju

WARSZAWA PAP. — Spontanicznie rozwijający się ruch współzawodnictwa w Polsce objął już wszystkich robotników fabryk i zakładów przemysłowych. Poważną rolę w dalszym rozwoju tego ruchu ma inteligencja techniczna, t. j. inżynierowie i technicy. W związku z tym redaktor gospodarczy PAP przeprowadził wywiad z wiceministrem Bolesławem Rumuńskim, prezesem Naczelnej Organizacji Technicznej (NOT), która skupia wszystkie stowarzyszenia inżynierów i techników w Polsce.

— Wejście sekretarza generalnego NOT do Centralnego Komitetu Współzawodnictwa — mówi wicemin. Rumuński — a przedstawić li stowarzyszeń technicznych do Komitetów Głównych nie ma charakteru tylko solidarnościowego. Komitety są po to, aby pracować i rozwijać planową akcję.

Wzięliśmy na siebie wielką odpowiedzialność, która rozciąga się na ogół inżynierów, pracujących w fabrykach. Rozumiemy, że udział w współzawodnictwie musi być bardziej szczegółowo skonkretyzowany i podbudowany szeroką działalnością naukowo-techniczną w stowarzyszeniach.

W szczególności będziemy: Ujednolicać działalność i zadania inżynierów w komitetach współzawodnictwa.

— Wzmagać działalność wydawniczą i ukazywać fachową prasę techniczną na odcinku współzawodnictwa.

— Rozpracowywać razem ze związkami zawodowymi wspólny program w sprawie wyłączenia robotniczej i przodownictwa pracy.

— Nowy program współzawodnictwa przejawiać się będzie w wzmocnionych kontaktach i współpracy inżynierów z robotnikami, zarówno poprzez komitety współzawodnictwa, jak i w związkach zawodowych. Inżynierowie będą musieli więcej niż dotychczas dzielić się swą wiedzą i doświadczeniem z ogółem robotników w fabrykach i zakładach. Będą wnosić do komitetów współzawodnictwa więcej wynalazczości i racjonalizatorsstwa. Będą szerzyć i pogłębiać wśród szerokiego mas robotniczych podstawy nauki i wiedzy technicznej i co najważniejsze — uogólniać i rozpracowywać bogate doświadczenia przodowników pracy dla stworzenia właściwych norm, które pozwolą na dalsze podniesienie wydajności pracy i produkcji.

Dewizą komitetów współzawodnictwa powinno być hasło: „taka organizacja pracy w zakładach, aby najmniejszym nakładem pracy osiągnąć jak największe efekty”. Wszystko, co zmniejsza wysiłek ludzki, powinno stać się własnością współzawodnictwa.

Działalność nasza na odcinku szerzenia wiedzy technicznej jest szeroka i wielostronna. Szczególnie w ostatnich miesiącach na-

stąpiło ożywienie prac NOT-u. Uaktywniona została działalność wydawnicza, przeprowadza się planową organizację odczytów i kursów technicznych. W ciągu października i listopada br. odbyło się przeszło 100 odczytów i referatów z różnych dziedzin techniki, wygłoszonych przez najwybitniejszych specjalistów nie tylko z kraju, ale i zza granicy — Związku Radzieckiego, Czechosłowacji i Francji.

W Warszawie otwarto t. zw. Politechnikę Wieczorową z inicjatywy Stowarzyszenia Mechaników Polskich. Na pierwszej tego rodzaju Politechnice w Polsce, której zadaniem

jest przerobienie w ciągu 4 lat trzyletniego kursu politechnicznego, kształcą się już około 300 słuchaczy, przeważnie ludzi pracujących zawodowo. W projekcie jest zorganizowanie podobnych kursów na Śląsku.

Technicy polscy rozumieją coraz lepiej, że być nosicielami postępu technicznego, to nie znaczy tylko rozumieć konstrukcję nowoczesnych maszyn i znać prawa technologi. Trzeba znać i rozumieć mechanizm państwa ludowego i nowe prawa działania mas, trzeba maszerować nogą w nogę z klasą robotniczą i organizować współzawodnictwo — potężną dźwignię postępu technicznego i socjalizmu.

Wyjazd Marszałka Żymierskiego do Czechosłowacji

WARSZAWA (PAP.). Dnia 8 grudnia br. o godz. 14,30 opuścił Warszawę, udając się z wizytą do Czechosłowacji Minister Obrony Narodowej Marszałek Polski Michał Żymierski w towarzystwie szefa Głównego Zarządu

Pol. Wych. gen. bryg. Wągrowskiego i wyższych oficerów Ministerstwa Obrony Narodowej.

Marszałka Żymierskiego żegnali na Dworcu Głównym: I wiceminister Obrony Narodowej gen. dyw. Spychalski, sekr. gen. Ministerstwa Spraw Zagranicznych ambasador Wierbiński, dyrektor Protokołu Dyplomatycznego Gubrynowicz.

Obecny był również ambasador Czechosłowacji w Warszawie — Piszek.

Przy dźwiękach Hymnu Narodowego — Marszałek Żymierski przeszedł przed frontem ustawionej na peronie kompanii honorowej, po czym zajął miejsce w wagonie.

W podróży Marszałkowi Żymierskiemu towarzyszy attaché wojskowy przy ambasadzie Czechosłowacji płk Bedrich.

Marszałek Żymierski będzie gościem ministra Obrony Narodowej Czechosłowacji gen. Svobody.

Hiszpański ruch oporu odnosi nowe sukcesy

PARYŻ (PAP.). W Hiszpanii wzrasta ruch oporu przeciw reżimowi Franco. W rejonie Owiedo grupa partyzantów dokonała napadu na oddział policji faszystowskiej. W innej miejscowości tegoż rejonu partyzanci rozbroili grupę falangistów. Niedaleko Kordoby republikanie wyparli ze wsi oddział milicji frankistowskiej. Wzmocnienie się ruchu partyzanckiego sygnalizuje się również z prowincji Galicja i innych.

Na dworcach Białoruskim zostali oni powitani przez wicepremiera i ministra spraw zagranicznych ZSRR Mołotowa, wiceministra spraw zagranicznych Zorina, Marszałka Związku Radzieckiego Koniewa, wiceministra handlu zagranicznego ZSRR Menszikowa, w

ceprzewodniczącego moskiewskiej Rady młodszej Abramowa, komendanta Moskwy gen. Siniłowa, kierownika IV europejskiego wydziału ministerstwa spraw zagranicznych ZSRR Aleksandrowa i innych.

Na dworcu byli również obecni członkowie ambasady czechosłowackiej oraz przedstawiciele szeregu ambasad i misji, akredytowanych w Moskwie.

Wraz z delegacją rządu czechosłowackiego przybył do Moskwy ambasador ZSRR w Czechosłowacji — Silin.

Delegacja rządu Czechosłowacji w Moskwie

Premier Zapotocky o wzrastającym znaczeniu sojuszu państw demokracji ludowej ze Związkiem Radzieckim

MOSKWA (PAP.). Dnia 7 grudnia przybył do Moskwy: premier rządu czechosłowackiego Zapotocky, minister spraw zagranicznych Clementis, minister finansów Dolansky, minister przemysłu Kliment oraz towarzyszące im osoby.

Po odegraniu hymnów narodowych obu państw, wystąpił przed mikrofonem premier Czechosłowacji Zapotocky, który wyraził radość, iż dane mu jest powitać mieszkańców bohaterkiej Moskwy oraz całego Związku Radzieckiego.

Premier Zapotocky przypomniał, że wkrótce oba państwa obchodzą będą piątą rocznicę podpisania umowy o przyjaźni i współpracy.

Umowa ta - podkreślił - jeszcze bardziej pogłębiła przyjaźń narodu czechosłowackiego z narodem radzieckim i stała się punktem zwrotnym w historii Republiki Czechosłowacji. Czołostowacja zawdzięcza swoją wolność walce i zwycięstwu bohaterkiej Armii Radzieckiej, która wyгнаła okupantów hitlerowskich z Czechosłowacji. Umożliwiło to narodowi czechosłowackiemu rozpoczęcie budowy nowej demokratycznej Republiki Ludowej.

Zapotocky podkreślił, że w lutym 1948 r. pod kierownictwem partii komunistycznej oraz prezydenta Gottwalda masy pracujące Czechosłowacji pokrzyżowały plany rodzimej i zagranicznej reakcji. Masy te wzmocniły władzę ludu, a tym samym i więzy braterstwa z narodem Związku Radzieckiego.

Premier Republiki Czechosłowackiej stwierdził, że umowy są dokładnie przestrzegane: pogłębiają się i rozszerzają stosunki kulturalne, ekonomiczne i handlowe. Dzięki temu Czechosłowacja otrzymuje pomoc przy odbudowie gospodarki narodowej oraz przy wypełnianiu planu gospodarczego.

Zapotocky wyraził przekonanie, że obecny przyjazd do Moskwy jeszcze bardziej wzmocni przyjaźń między wielkim Związkiem Radzieckim a Republiką Czechosłowacką. „Jesteśmy przekonani, że potężne siły obozu demokratycznego ze Związkiem Radzieckim na czele — powiedział Zapotocky — przekreślą plany podżegaczy wojennych i utrwalą pokój na świecie.

Jesteśmy przekonani, że pomoc Związku Radzieckiego umożliwi nam kontynuowanie naszej pokojowej pracy i budownictwa dla szczęścia i dobra tych wszystkich, którzy wierzą w sprawiedliwość społeczną i demokrację.”

Budapeszt (PAP.). Biuro Polityczne Węgierskiej Partii Pracujących wystosowało gratulacje do Prezydenta Republiki i przewodniczącego Partii Szakasitsa z okazji 60-tej rocznicy jego urodzin. Biuro Polityczne podkreśla za usługi prezydenta Szakasitsa, który od lat przeszło 40 walczył o wyzwolenie mas pracujących.

Chińska armia ludowa zdobyła Kianyen

ostatni punkt oporu wojsk Czang-Kai-Szeka na drodze do Nankinu

NOWY JORK PAP. Według ostatnich wiadomości, armia ludowa odniosła duży sukces, zdobywając miasto Kianyen, położone 70 mil na północny-wschód od Nankinu.

Miasto to było głównym punktem oporu wojsk kuomintangowskich na drodze do stolicy Chin.

Chińska armia ludowa przygotowuje się do sforsowania Jang-Tse-Kiangu, które jest oczekiwane lada chwila.

Wycofujące się resztki garnizonu ze Suzhou zostały okrążone przez wojska ludowe w trójkącie między Tangszan — Nisaoście — Jungozieng. W ręce wojsk ludowych wpadło wiele sprzętu wojskowego.

Jak donosi agencja Reutersa garnizon miasta Kianyen został całkowicie zniszczony przez chińską armię wyzwolenczą.

Na froncie północnym chińskie wojska ludowe, rozwijając ofensywę w kierunku Pekinu, wywierały naciska nacjonalistyczne w kierunku miasta Thosin, położonego 38 mil na południu od Pekinu. Thosin jest ostrzeżony przez artylerię wojsk ludowych.

Silne walki rozgorzały wzdłuż kolejowej linii Tientsin — Peldin.

NOWY JORK PAP. — Departament stanu USA podał do wiadomości, iż ze 125 milionów dolarów, które Kongres udzielił w ub. roku Chinom, Czang-Kai-Szek wydał już ponad 117 milionów dolarów. Pomoc ta została wykorzystana na zakup broni.

Rozszerzenie rozejmu w Jerozolimie

LONDYN (PAP.). Z Hafty donosi agencja Reutersa, że zawieszenie broni zawarte między Arabami i Żydami w Jerozolimie zostało rozszerzone na północ, a mianowicie na obszar Latrun.

Hitlerowskie ustawy obowiązują we Francji

PARYŻ (PAP.). Decyzja ministra spraw wewnętrznych Mocha rozwiązano Komitet Pomocy i Obrony Emigrantów we Francji. W skład komitetu wchodził przedstawiciel powstałych z Ruchu Oporu organizacji emigrantów różnych narodowości. Rozwiązanie komitetu nastąpiło na podstawie ustawy byłego rządu w Vichy.

Gangsterzy - płatni przez bankierów mordują brazylijskich działaczy związkowych

NOWY JORK (PAP.). Komunikat Konfederacji Pracy Ameryki Południowej podaje o wzmoczeniu się terrorku antyrobotniczego w Brazylii. W odpowiedzi na prześladowania robotników, żądających podwyżki płac, robotnicy brazylijscy ogłosili protest przeciwko akcji policji, mordującej wspólnie z gang-

sterami przedstawicieli związków zawodowych.

Robotnicy ostro potępili zabójstwa przewodniczącego związku górników Williamsa Diasa Gomeza oraz drugiego działacza związkuwego Cornelio Calvallo, którzy zostali zamordowani przez gangsterów, finansowanych przez angielskie towarzystwa przemysłowe.

Nowe formy akcji wczasów pracowniczych

Przydział miejsc w domach wypoczynkowych — tylko za pośrednictwem Zw. Zawodowych

WARSZAWA PAP. — Dnia 6 bm. w sali konferencyjnej KCZZ odbyła się narada przedstawicieli zarządów głównych i okręgowych komisji Związków Zawodowych w celu omówienia nowych form akcji wczasów pracowniczych. Konferencję przewodniczył poseł Żukowski — wiceprzewodniczący KCZZ.

Według nowych zasad, obowiązujących od 1 stycznia 1949 r. skierowanie na wczasy łącznie z biletem kolejowym otrzymują z Funduszu Wczasów Pracowniczych zarządy głównych związków zawodowych, które są odpowiedzialne za dostarczenie skierowań przez okręgowe i powiatowe oddziały do rad zakładowych i kół związkowych.

Ustalono następujące stawki opłat: pracownik zarabiający do 10 tys. płaci 1.120 zł. za 2 tygodniowy turnus, zarabiający do 18 tys. zł. 1.960 zł., i zarabiający powyżej 18 tys. zł. — 2.800 zł. Członkowie rodzin mogą korzystać z wczasów z wyjątkiem miesięcy: czerwiec, lipiec i sierpień, w miarę wolnych miejsc. Członkowie rodzin płacą za dwutygodniowy pobyt 6.300 zł. Ponadto związkowcy mogą po wykorzystaniu turnusu w miarę wolnych miejsc przebywać w domu wypoczynkowym za opłatą dzienną 500 zł.

Pracownik wnosi opłatę za wczasy z góry, z chwilą otrzymania skierowania. Dzięki tej zasadzie Fundusz Wczasów Pracowniczych uniknie poważnych strat, spowodowanych niewykorzystaniem przydzielonych miejsc. Specjalny nacisk położony został na przydział miejsc skierowań pracownikom fizycznym i umysłowym, proporcjonalnie do stanu zatrudnienia w danym zakładzie pracy. Pracownik może tylko raz w ciągu roku skorzystać z 2-tygodniowego turnusu.

Na wczasy lecznicze — zdrojowe, które trwać będą dłużej, bo trzy tygodnie, kwalifikować będą związkowe komisje lekarskie ZUS-u, z udziałem społecznych komisji kwalifikacyjnych, w skład których wchodzi przedstawiciele władz związkowych. W roku 1949 plan przewiduje objęcie wczasami leczniczo — zdrojowymi 30 tys. związkowców.

Na terenie wszystkich ośrodków wypoczynkowych utworzone zostaną t. zw. punkty rozdzielcze, gdzie wczasowicz otrzyma przydział miejsca do określonego domu wypoczyn-

kowego. Punkty rozdzielcze zorganizowane zostaną przy stacjach kolejowych i przy stacjach autobusowych. Punkty te kierować będą wczasowiczów kolejno do domów wypoczynkowych w miarę istniejących wolnych miejsc, dzięki czemu nie będzie domów wypoczynkowych z kilkoma załadowanymi wczasowiczami. W bieżącym roku, szczególnie w okresie zimowym, zdarzały się wypadki, że liczba wczasowiczów była mniejsza od liczby per-

sonelu. Związkowiec ma również prawo, jeśli nie korzysta z domu wypoczynkowego Funduszu Wczasów Pracowniczych, do ulgowego biletu kolejowego raz w ciągu roku w okresie urlopu wypoczynkowego.

Uczestnicy narady pozytywnie oceniali nowe formy organizacyjne akcji wczasów pracowniczych. W dyskusji szczególny nacisk położono na troskę o przedowników pracy i as-
służonych pracowników.

Fala strajków we Włoszech

RYM (PAP). W związku z ciągłymi redukcjami w przemyśle włoskim, robotnicy wznieśli swoją akcję obronną.

Robotnicy największego zakładu przemysłowego w Mediolanie „Breda” w obliczu groźby zwolnienia z pracy 1.400 ludzi ogłosili strajk, nie opuszczając terenu fabryk. Pracodawcy byli zmuszeni cofnąć rozporządzenie o redukcji.

W Toscanie trwają nadal strajki i starcia między robotnikami rolnymi a policją. Walki te trwają już od początku listopada. Robotnicy rolni żądają przedłużenia umów zbiorowych oraz rewizji stawek. Na znak solidarności zastrajkowali robotnicy w Livorno.

W Ligurii i Toscanie odbył się powszechny strajk pracowników przemysłu spożywczego.

Lud Paryża manifestuje swą solidarność z walczącymi republikanami Hiszpanii

PARYŻ (PAP). W sali „Mutualité” odbyła się z udziałem kilku tysięcy osób manifestacja solidarności paryżan z republikanami hiszpańskimi pod hasłem: „Żadnego przymierza z Franco!”

Na trybunie zajęł miejsca m. in. sekretarz

generalny Francuskiej Partii Komunistycznej Maurice Thorez, deputowany Andre Marty, sekretarz generalny CGT le Leap, premier republikańskiej Hiszpanii Alvaro de Albornos, przedstawiciel grupy „Bataille Socialiste” — Jean Guignebert, wybitny pisarz Louis Mar-

W kilku wierszach

W dzienniku „Journal Officiel” ukazał się dekret o zwrocie majątku, akcji i praw eksploatacji kopalni węgla firmie Schneider i S-ka. Kopalnie te przed nacjonalizacją należały do firmy Schneider i S-ka.

Koła polityczne, komentując to rozporządzenie, podkreślają, że jest to pierwszy krok w kierunku reprowaryzacji znacjonalizowanego przemysłu we Francji.

Mimo zakończenia strajku, represje przeciwko górnikom francuskim nie ustają. W zagłębiu Loary pozbawiono ostatnio pracy 300 górników. Dwóch delegatów związkowych aresztowano. W departamencie Loary aresztowano 215 górników. W Martinie zwolniono z pracy 650 górników, w departamencie Calais zredukowano 450 górników.

W Algierze strajk 5.500 górników trwa dziesiąty tydzień. W wyniku akcji represyjnej policji przeciwko kolonii robotniczej Beni-Saf 2 górników zostało zabitych, a 3 odniosło rany. Część górników, którzy podjęli pracę, przerwali ją na znak protestu.

Trzej emisariusze Marshalla usiłują załagodzić tarcia między Francją i W. Brytanią

LONDYN (PAP). W poniedziałek przybył — jak już donosiliśmy — do Londynu z Paryża „wędrujący ambasador” marshallowski na Europe, Harriman. Odbył on konferencję z przebywającym tu, w drodze z USA do Chin głównym administratorem planu Marshalla, Hoffmanem i kierownikiem misji marshallowskiej w Anglii — Finletterem. Wszyscy trzej szefowie marshallowscy mają od-

być też rozmowy z przedstawicielami rządu brytyjskiego.

Jednym z głównych tematów mają być sprzeczności między planami gospodarczymi Wielkiej Brytanii i Francji, przygotowanymi w ramach „Programu Odbudowy Europy”.

Dnia 6 b. m. Hoffman konferował z ministrem Crippsem. Według kół dobrze poinformowanych omawiali oni sprawę kontroli mocarstw zachodnich w Zagłębiu Ruhry, ponadto nieporozumienia francusko — brytyjskie i aktualne kwestie gospodarcze brytyjsko — amerykańskie. Hoffman bierze również udział w obradach londyńskich na temat zredukowania programu rozbiórki zakładów przemysłowych niemieckich. Na obradach tych przedstawiciele Wielkiej Brytanii i Francji, obecni są jedynie jako obserwatorzy.

Sukcesy Francuskiej Partii Komunistycznej w uzupełniających wyborach miejskich

PARYŻ (PAP). Nadchodzą tu dalsze wiadomości o sukcesach partii komunistycznej w uzupełniających wyborach miejskich.

Jubileusz akademii im. Frunze

MOSKWA (PAP). Dnia 8 grudnia najstarsza wyższa uczelnia wojskowa ZSRR — Akademia im. Frunze — obchodzi 30-tą rocznicę swego powstania. 11 grudnia odbędzie się w Moskwie uroczyste zebranie kierownictwa, pedagogów i słuchaczy uczelni, bohaterów Związku Radzieckiego, generałów i marszałków — b. absolwentów Akademii. W ramach uroczystości jubileuszowych wygłoszone zostaną również referaty i pogadanki w zakładach naukowych i jednostkach wojskowych armii radzieckiej.

Strajki w Atenach

PARYŻ (PAP). Rozgłoszła Wolnej Grecji donosi, iż dnia 7 bm. w godzinach rannych rozpoczął się 24-godzinny strajk robotników i urzędników ateńskich i piruskich tramwajów oraz pracowników kolei elektrycznej, łączącej Ateny z Pireuszem.

W. Ażajew

Daleko od Moskwy

Kowszow wstał, przecisnął się pomiędzy stołem i łóżkiem i usiadł naprzeciwko Beridze. Ten milcząc bawił się scyzorykiem, który zawierał całą masę różnych przyrządów — poczynając od noża do konserw, a kończąc na sztylu.

— Niczego nie neguję. Widzę po prostu, że niemożliwością jest zbudować tak szybko rurociąg. Dlatego też nie wypadnie mu brać udziału w wojnie.

Zalkind wziął z rąk Beridze scyzoryk i zaczął uważnie otwierać wszystkie jego przedziały.

— Wasze słowa nie są na niczym oparte. Wy nie macie pojęcia o ogólnym planie wojny, nie znacie jej resursów, ani terminów. Oczywiście i my nie wszystko wiemy. Wszystko wiedzą tylko wielcy kierownicy w Moskwie. Oni decydują o wszystkim. Przed nimi postawione było jedno z milionów pytań — o rurociągu. Grubski dowodził: nie można go zbudować w ciągu roku. W Moskwie jednak nie zgodzili się z nim! Rurociąg potrzebny jest dla celów wojny, zrezygnować z niego jest niemożliwością. Stąd postanowienie: wypełnić budowę w ciągu roku. To równa się rozkazowi — trwać aż do śmierci i zrobić niemożliwe. Stąd też zmiany kierownictwa na budowie... Obecnie jest ono w dobrych rękach. Widocznie nie czytaliście w swoim czasie artykułu w „Prawdzie” o Batmanowie i Beri-

Yankesi wykupują fabryki i przedsiębiorstwa w zachodnich strefach okupacji Niemiec

BERLIN (PAP). Jak donosi agencja ADN, we Frankfurcie nad Menem odbyła się konferencja prasowa, na której przemawiał po powrocie z USA wiceprezes Banku Krajów Niemieckich — Wilhelm Kennecker. Oświadczył on, że podczas swego pobytu w Ameryce przekonał się, iż Stany Zjednoczone pragną inwestować kapitały w Niemczech zachodnich. Koła gospodarcze Frankfurta interesują się oświadczeniem Kenneckera jako oznakę, że rozpoczyna się nowe stadium penetra-

cji kapitału zagranicznego w Niemczech zachodnich. Koła te przypominają artykuł tygodnika angielskiego „New Statesman and Nation”, stwierdzający, że trzy zachodnie strefy Niemiec otrzymały większą „pomoc” dolarową niż Wielka Brytania i nieco tylko mniej niż Francja. Tygodnik angielski podkreślił, że amerykańskie inwestycje kapitałowe przybierają charakter nabywania praw własności.

„To bierze udział w wojnie, a to nie bierze, to jest ważne, to jest dla mnie stosowne, a to nie jest stosowne”. Czy nie jesteśmy waszymi starszymi towarzyszami. Beridze mówił mi, że front was osmałił. Mówię uczciwie — nie widać jakos tego. Radzę pomyśleć dobrze nad tym cośmy wam mówili...

Zalkind zwrócił Beridzemu scyzoryk i wstał. Wstał również i główny inżynier, Aleksy oparł się plecami do ściany, aby zrobić im przejście. Przechodząc Zalkind nacisnął na niego ramieniem i roześmiał się: — Przyparliśmy faceta do ścianki i tak i w przenośni! — Czegoś więc chcecie ode mnie starsi towarzysze? — zapytał Aleksy. — Czego chcemy od niego Jerzy Dawydowiczu? Powiedz mu.

— My chcemy kochany, abyś przestał myśleć o odjeździe. Przecież ja bardzo liczę na twoją pomoc, pora już włączyć w pracę po uszy. I jeszcze jedna sprawa. Twój odjazd bardzo źle wpłynie na ludzi w zarządzie, gdyż i tak jest niespokojnie. Co zaś dotyczy Batmanowa, to ja sprawę twoją załatwię: wezmę od niego twój raport, tak że nie będziesz miał potrzeby rozmawiać z nim na ten temat.

Aleksy uważnie spojrzał na swoich późnych gości. — Nie trzeba odbierać raportu, nie obawiam się wyjaśnić. Jeśli trzeba będzie, to sam pomówię z naczelnikiem budowy. — To jest pozytywne — usmiechnął się Zalkind, gdyż przedstawił sobie wyraźnie

„To bierze udział w wojnie, a to nie bierze, to jest ważne, to jest dla mnie stosowne, a to nie jest stosowne”. Czy nie jesteśmy waszymi starszymi towarzyszami. Beridze mówił mi, że front was osmałił. Mówię uczciwie — nie widać jakos tego. Radzę pomyśleć dobrze nad tym cośmy wam mówili...

Zalkind zwrócił Beridzemu scyzoryk i wstał. Wstał również i główny inżynier, Aleksy oparł się plecami do ściany, aby zrobić im przejście. Przechodząc Zalkind nacisnął na niego ramieniem i roześmiał się: — Przyparliśmy faceta do ścianki i tak i w przenośni! — Czegoś więc chcecie ode mnie starsi towarzysze? — zapytał Aleksy. — Czego chcemy od niego Jerzy Dawydowiczu? Powiedz mu.

— My chcemy kochany, abyś przestał myśleć o odjeździe. Przecież ja bardzo liczę na twoją pomoc, pora już włączyć w pracę po uszy. I jeszcze jedna sprawa. Twój odjazd bardzo źle wpłynie na ludzi w zarządzie, gdyż i tak jest niespokojnie. Co zaś dotyczy Batmanowa, to ja sprawę twoją załatwię: wezmę od niego twój raport, tak że nie będziesz miał potrzeby rozmawiać z nim na ten temat.

Aleksy uważnie spojrzał na swoich późnych gości. — Nie trzeba odbierać raportu, nie obawiam się wyjaśnić. Jeśli trzeba będzie, to sam pomówię z naczelnikiem budowy. — To jest pozytywne — usmiechnął się Zalkind, gdyż przedstawił sobie wyraźnie

Ohrońcy japońskich zbrodniarzy wojennych

WASZYNGTON (PAP). Sąd Najwyższy w Stanach Zjednoczonych powziął decyzję 5 głosami przeciwko 4, rozpatrzenia ponownie sprawy 2-ech japońskich zbrodniarzy wojennych, skazanych na karę śmierci przez Sąd Międzynarodowy w Tokio. Skazani — były premier Japonii Hirota i generał Dohihara — złożyli apelację, którą Sąd Najwyższy USA uwzględnił. Postanowiono również rozpatrzyć ponownie sprawy 5-ciu innych Japończyków, skazanych na kary więzienia za zbrodnie wojenne. Wszyscy skazani zakwestionowali legalność Międzynarodowego Trybunału w Tokio.

„To bierze udział w wojnie, a to nie bierze, to jest ważne, to jest dla mnie stosowne, a to nie jest stosowne”. Czy nie jesteśmy waszymi starszymi towarzyszami. Beridze mówił mi, że front was osmałił. Mówię uczciwie — nie widać jakos tego. Radzę pomyśleć dobrze nad tym cośmy wam mówili...

Zalkind zwrócił Beridzemu scyzoryk i wstał. Wstał również i główny inżynier, Aleksy oparł się plecami do ściany, aby zrobić im przejście. Przechodząc Zalkind nacisnął na niego ramieniem i roześmiał się: — Przyparliśmy faceta do ścianki i tak i w przenośni! — Czegoś więc chcecie ode mnie starsi towarzysze? — zapytał Aleksy. — Czego chcemy od niego Jerzy Dawydowiczu? Powiedz mu.

— My chcemy kochany, abyś przestał myśleć o odjeździe. Przecież ja bardzo liczę na twoją pomoc, pora już włączyć w pracę po uszy. I jeszcze jedna sprawa. Twój odjazd bardzo źle wpłynie na ludzi w zarządzie, gdyż i tak jest niespokojnie. Co zaś dotyczy Batmanowa, to ja sprawę twoją załatwię: wezmę od niego twój raport, tak że nie będziesz miał potrzeby rozmawiać z nim na ten temat.

Aleksy uważnie spojrzał na swoich późnych gości. — Nie trzeba odbierać raportu, nie obawiam się wyjaśnić. Jeśli trzeba będzie, to sam pomówię z naczelnikiem budowy. — To jest pozytywne — usmiechnął się Zalkind, gdyż przedstawił sobie wyraźnie

„To bierze udział w wojnie, a to nie bierze, to jest ważne, to jest dla mnie stosowne, a to nie jest stosowne”. Czy nie jesteśmy waszymi starszymi towarzyszami. Beridze mówił mi, że front was osmałił. Mówię uczciwie — nie widać jakos tego. Radzę pomyśleć dobrze nad tym cośmy wam mówili...

Zalkind zwrócił Beridzemu scyzoryk i wstał. Wstał również i główny inżynier, Aleksy oparł się plecami do ściany, aby zrobić im przejście. Przechodząc Zalkind nacisnął na niego ramieniem i roześmiał się: — Przyparliśmy faceta do ścianki i tak i w przenośni! — Czegoś więc chcecie ode mnie starsi towarzysze? — zapytał Aleksy. — Czego chcemy od niego Jerzy Dawydowiczu? Powiedz mu.

— My chcemy kochany, abyś przestał myśleć o odjeździe. Przecież ja bardzo liczę na twoją pomoc, pora już włączyć w pracę po uszy. I jeszcze jedna sprawa. Twój odjazd bardzo źle wpłynie na ludzi w zarządzie, gdyż i tak jest niespokojnie. Co zaś dotyczy Batmanowa, to ja sprawę twoją załatwię: wezmę od niego twój raport, tak że nie będziesz miał potrzeby rozmawiać z nim na ten temat.

Aleksy uważnie spojrzał na swoich późnych gości. — Nie trzeba odbierać raportu, nie obawiam się wyjaśnić. Jeśli trzeba będzie, to sam pomówię z naczelnikiem budowy. — To jest pozytywne — usmiechnął się Zalkind, gdyż przedstawił sobie wyraźnie

(D. c. n.)

Z wartościowym dziedzictwem przeszłości — w przyszłość socjalizmu

Budowa podstaw naszej dzisiejszej kultury

PRZEBUDOWA radykalna politycznych i społeczno-gospodarczych podstaw naszego państwa, obalenie władzy kapitalistów i obszarów stworzyły warunki, pozwalające na pogłębienie więzi kulturalnej, łączącej dziedzictwo narodu polskiego z teraźniejszością i przyszłością. Polityka władz ludowych i rozwijająca się w jej ramach działalność na czołach instytucji kulturalnych wykazały, że wysiłki wszystkich decydujących czynników, skierowane są ku temu, by tę więź wzmocnić, by oczyścić ją z pleśni i niepożądanych naleciałości i dziedzictwa wieków wydobycie na światło dzienne i udostępnić szerokim warstwom narodu, to wszystko, co naprawdę cenne, trwałe i żywotne. Jest bowiem w tym dziedzictwie wiele wartości dotychczas pomijanych i zapominanych przez dawnych, urzędowych obszarów kapitałystycznych strażników i tłumaczy dóbr kapitałystycznych. Ukazanie polskiego dorobku kulturalnego to jedno z najdłuższych zadań, jakie postawili sobie ci, którzy za stan kultury narodowej dziś ponoszą odpowiedzialność.

ŚWIADCZY o tym chociażby fakt, że jedną z pierwszych książek wydanych u nas zaraz po wojnie, był mickiewiczowski „Pan Tadeusz”, że Spółdzielnia Wydawnicza „Książka”, udostępniła czytelnikom polskim w wieloletnich nakładach najwybitniejsze dzieła klasyków polskich i obcych, podejmuje i prowadzi zbiorowe wydanie pism Bolesława Prusa, śledzą do twórczości najlepszych autorów zagranicznych i wydaje ich utwory w starannie przekładach. Nie są to przykłady szczególne i odosobnione, taką samą bowiem politykę stosują wszystkie poważne instytucje wydawnicze w Polsce — i to jest ich wielką zasługą, mimo pewnych błędów czy potknięć, jakie się w ich działalności przejawiały. Reprezentacyjny Teatr Państwowy w Warszawie swój sezon otworzył dramatem Słowackiego. Teatr Wojska Polskiego w Łodzi, pod dyrekcją Schillera zdobył rekordowe powodzenie wystawiając „Krakowiaków i Górali” — Bogusławskiego. Inne znaczące teatry polskie grają również stale sztuki dawnych autorów polskich z Fredrą na czele.

OPARCIE, udzielane przez najwyższe czynniki państwowe wszelkim imprezom kulturalnym o charakterze ogólnonarodowym, jak np., obchody: mickiewiczowski i chopinowski, jubileusz Polskiej Akademii Umiejętności itp., świadczy dowodnie, jak jest stosunek naczelnych władz Polski Ludowej do tego wszystkiego, co nazywa się „kulturalnym dziedzictwem przeszłości”. Ale szacunek dla tego dziedzictwa i uprzywilejowanie go najszerszymi masami nie oznacza ślepej afirmacji i przyjęcia całego dorobku czasów przeszłych, — bez niezbędnej rewizji, bez spojrzenia nań pod kątem współczesnych pojęć, spraw i dążeń. W naszym dorobku kulturalnym wieków przeszłych jest wiele wartości społecznych, które dziś właśnie powinny być w pełni ujawnione, wyświetlane i udostępnione. Dotyczy to w wielkiej mierze literatury i publicystyki polskiej, zarówno humanistów „Wieków Złotego” (Ostroróg, Ffycz-Modrzewski i inni) jak pisarzy okresu rozbiorowego (Koźłataj) i porozbiorowego (Dembowski, Worcell, Mochacki, Lelelew, Kamieński), — tych właśnie, którzy byli — w ramach i na modłę swej epoki — chorązymi idei społecznego i politycznego postępu. Reakcyjni historycy i komentatorzy literatury i dzieł ojczyści usiłowali nieraz usuwać w cień zapomnienia pewnych „niewygodnych” pisarzy. Pomijano ich albo całkowicie milczeniem, albo też ukrywano przed oczyma państwa i idea myśli i fragmenty z dzieł dawnych pisarzy, które nie godziły się z reakcyjnymi założeniami komentatorów.

Co tu rozwodzić się nad tym, jeśli nawet postać Adama Mickiewicza brązowano i parowano na swoisty sposób; wieszcz narode wy — owszem, pieśńca szlacheckiej przeszłości — owszem, mistyka, religiant, i towarzyszy — tak, lecz zbyt mało — albo i wcale — mówiło się i pisało o Mickiewiczu z „Trybuny Ludów” i wykładów paryskich o Mickiewi-

czu, organizatorze zbrojnych walk niepodległościowych, który wspaniałe swe inwektywy rzucał w twarz największym podówczas świeckim i duchownym „autorytetom”.

TEN JEDEN przykład wystarczy, by zrozumieć jak wiele błędów, grzechów i zaniedbań przeszłości mamy w zakresie kultury do odrobienia, jeśli pragniemy, by nasze dziedzictwo kulturalne było nie balastem, hamującym dążenia twórcze i postępowe, lecz jedną z dźwigni ułatwiających wysiłek społeczny, skierowany ku zupełnemu wyzwoleniu człowieka. Prezydent RP — Tow. Bolesław Bierut w przemówieniu wrocławskim z listopada ubiegłego roku powiedział m. in.:

„Uspołecznienie twórczości kulturalnej — to znaczy wywołanie jej ze starych przesądów, to znaczy stworzenie nowych wartości kulturalnych, wyrastających z nowych form społecznych, z nowej rzeczywistości, lecz na wzniesionych do najcenniejszych walorów naszej spuścizny kulturalnej...”

A precyzując obowiązki twórcy, sformułował je w ten sposób: „Obowiązkiem twórcy, kształtującego ducha w dziedzicze życia narodowego, jest wczuć się w tempo pracy mas ludowych, w ich tęsknoty i potrzeby, w ich wzruszenia i pragnienia, czepać natchnienie twórcze do wieńca wysiłku, którego celem głównym i podstawowym powinno być podniesienie i uszlachetnienie poziomu życia tych mas. Twórczość, oderwana od tego celu, sztuka dla sztuki, wynika z pobudek apolitycznych...”

PRZYTOCZONE wyżej słowa Najwyższego Dostojnika Rzeczypospolitej i Sekretarza Generalnego naszej Partii zawierają całe bogactwo treści, program kulturalny, którego realizacja jest nakazem dla dzisiejszego pokolenia twórców i pracowników kultury. A tak samo, jak nie może być oderwana od życia literatura i sztuka, jeśli nie chce znieść nać, zjałowić i zmarnąć, również i nauka — druga zasadnicza dziedzina kultury — nie może i nie powinna stronić od życia, zamykając się w ciszy gabinetu, laboratoriów i bibliotek. Nowy okres historyczny, okres demokracji ludowej, będący etapem w marszu ku socjalizmowi, stawia przed nauką polską nowe wymagania i zadania. Celem nauki, celem

pracy uczonych i myślicieli przestaje być jedynie poznawanie świata, bo dziś chodzi już nie tylko o to, by świat rzeczywisty poznać, lecz i o to, by go zmieniać, ulepszać, do skonał w duchu potrzeb mas pracujących, w imię budowy ustroju socjalistycznego.

FUNDAMENTEM nauki nowoczesnej, jej drogowskazem może być tylko genialna teoria marksizmu, materializm dialektyczny i historyczny, zapoczątkowany w dziedzinie naukowej 100 lat temu przez Marksa i Engelsa, a rozwijany i pogłębiany konsekwentnie przez wielkich kontynuatorów myśli marksistowskiej, budowniczych pierwszego na świecie państwa socjalistycznego — Lenina i Stalina. Wypróbowany i niezawodny oręż marksizmu — leninizmu jest nie tylko instrumentem wyzwolenia mas pracujących, lecz również potężną historyczną dźwignią postępu całej ludzkości — we wszystkich dziedzinach jej społecznego bytu i rozwoju. Odkrycia znakomitego uczonego radzieckiego — Miczurina i jego uczniów w dziedzinie biologii świadczą m. in., jak płodną w zastosowaniu badawczo — naukowym jest dialektyczna metoda marksizmu, stanowiąca potężny motor postępu i rozwoju nie tylko nauk humanistycznych, lecz również — wszystkich dyscyplin wiedzy t. zw. ścisłej, przyrodniczej.

OSWIATA, nauka i kultura polska, w dążeniu do nowych, socjalistycznych form życia narodowego muszą się oprzeć mocno i świadomie na granitowym fundamencie wiedzy marksistowskiej, czerpiąc z niej rozmaczy twórczy, zdolność pokonywania oporów, umiejętność kroczenia w zgodnym rytmie z szerokim frontem mas ludowych, ku jasnej i szczęśliwej przyszłości.

Podążając w tym kierunku, nauka i sztuka polska nie wyrzekną się dziedzictwa przeszłości, staną się „arką przysięgi” między dawnymi a nowymi laty”. Wszystko to bowiem co w tym dziejowym spadku jest naprawdę cenne i trwałe ułatwia w wielkiej mierze budowę podstaw kultury dzisiejszej, na których wznosić będziemy strzeliste gmachy kultury socjalistycznej. Twórcza ta praca pozwoli w całej pełni zaspokoić duchowe i materialne potrzeby wyzwoleńca z odwiecznych ucisków — człowieka.

Bolesław Dudziński

Czytelnicy piszą

Dlaczego panuje ścisk w tramwajach

Obywatela Redaktorze! Przesiadanie godzin pracy w łódzkich urządach i godzin nauki w uczelnich, które ma na celu oddalenie tramwajów w godzinach swobodnych i popołudniowych, nie da pożądanego skutku, dopóki sami pasażerowie nie będą przestrzegali istniejących przepisów.

Największy ścisk w tramwajach powstaje przez to, że wchodzi się do środka obywatela pomocem, nie licząc się zupełnie z tymi, którzy pragną wysiąść. Iż przekleństw,

oberwanym guzików, zgniecionych paczek i podeptanych nóg podlega za sobą ten nie dający się wykreślić zryczaj. I dlatego Łódź przoduje pod tym względem? Mieszkańcy Wrocławia, Warszawy i Krakowa stanowią lepsze „wychowanie” i na ogół stosują się do prawidłowego wsadania i wysiadania z tramwaju, co przecież im samym przynosi korzyść. Czyżby mieszkańcy Łodzi nie dali się „wychować”?

Edward Różga

WALKA TRWA I TRWAĆ BĘDZIE

Bilans strajku górników we Francji

Wzrost klasowej świadomości ogółu robotników

Paryż, w grudniu.

Minał tydzień od czasu, gdy górnicy na wezwanie CGT wrócili do pracy. Trzeba stwierdzić, że mimo „zwycięskich” komunikatów Mocha i Lacoste’a, prasa rządowa i gaullistowska jest daleka od triumfu. Strajk górników był wielką lekcją polityczną nie tylko dla robotników, pracujących w przemyśle węglowym, ale też dla najbardziej szerokiego rzesz proletariatu francuskiego i prasa reakcyjna nie ukrywa swych obaw, że lekcja ta zadziała na całym dalszym rozwoju życia politycznego Francji.

W wyniku strajku górnicy osiągnęli 25 proc. podwyżkę swych rent i pensji. Podwyżka ta została przyznana w ub. piątek przez Zgromadzenie Narodowe, prócz tego rząd został zmuszony do przyznania specjalnego zasiłku postrajkowego wszystkim pracownikom kopalni.

Wystąpienie górników miało decydujący wpływ na sytuację w szeregu innych gałęzi przemysłu. W ślad za strajkiem górników wybuchł strajki w metalurgii, wśród robotników portowych, pracowników paryskiego metra, w elektrowniach i gazowniach całej Francji. Walka górników stała się walką całego proletariatu francuskiego. Stąd też z jednej strony obrzymiała akcja solidarnościowa w całym kraju i zagranicą, ale stąd też szczególnie fanatyczna zawziętość ze strony reakcji francuskiej i międzynarodowej, aby strajk górników złamać.

Dla uświadomienia sobie doniosłości walki górników należy wiedzieć, że w czasie strajku górników rząd poczynił poważne ustępstwa wszystkim innym kategoriom pracowników. Otrzymał podwyżkę zarobków metalowcy z departamentów wschodnich, pracownikom metra przyznano podwyżkę emerytury, robotnicy portowi wywalczyli poważne polepszenia warunków pracy. Mimo defetystycznej i prowokacyjnej roboty rozłamowych syndykatów „Force Ouvriere” i chrześcijańskich związków zawodowych, związek zawodowy górników CGT w ciągu strajku nie tylko wykazał zawziętość i dyscyplinę, ale też szereg innych zwycięstw. Dziesiątki dzia-

To i owo

Na uniwersytecie — straszny

To nie bajki, proszę Was, ani żarty: na Uniwersytecie naprawdę straszny. Kto straszny? „Duch” straszny, „absolut” straszny, absurd straszny.

Kiedy studiując onego czasu prawo na Uniwersytecie Warszawskim, męczyłem się nad makaroniczo — idealistyczną magią t. zw. teorii prawa (wykładowca: niejaki profesor Jarra), życzyłem serdecznie młodszym braciom w studiach prawniczych, by nigdy nie musieli „zrutować w iluzorycznej aberracji sferycznej podmiotu i przedmiotu sui generis”. Myślałem, naiwny, że się przynajmniej Anno Domini... 1948 tego doczekam. Gdzie tam!

Ot, w tych dniach „nakryłem” znajomego studenta — prawnika U. Ł., jak się obkładał właśnie t. zw. teorią prawa z autoryzowanych (na prawach skryptu) notatek. Zaglądam eł ja do tych notatek, a tam stoi „jak byk”:

- 1) Życie nie tworzy prawa. Prawo, jał prawdę i piękno, formuluje duch ludzki;
- 2) Uzależnienie prawa od czynników wewnętrznych nie tylko pozbawia je racji bytu, lecz powoduje wypaczenie form objawu ducha ludzkiego;
- 3) Prawo posiada charakter nie tylko obiektywny, lecz i absolutny. Jak piękno nie może być wcielane w każdym materiale... (bo) całkowite urzeczywistnienie absolutu w formach empirycznych jest niemożliwe;
- 4) Społeczeństwo dzięki prawu staje się w tworem ducha ludzkiego;
- 5) Prawo nie jest automatycznym odzworowaniem zjawisk i stosunków żywcowych, lecz miernikiem wartości czynów człowieka, wartościując zjawiska społeczne na dozwolone i niedozwolone;

Wreszcie (???)
6) Nieludzkie jest określenie prawa jako nadbudówki nad ekonomiką (Marks) lub jako ekonomiki ujętej w paragrafy (Lenin). Brak tu zrozumienia istoty wytworów ducha ludzkiego oraz pomieszanie prawa i praw fizycznych (???)

Nie będę cytował dalej. To, co przytoczyłem, chyba wystarczy, aby wyrobić sobie zdanie o „teorii prawa”, obowiązującej na Uniwersytecie Łódzkim Anno Domini 1948.

Mój młodszy brat „w prawie”, obkuczający się „przedmiotu sui generis” z w. w. notatek, ma dobrze w głowie i dlatego... nic z „teorii” nie może zrozumieć.

— Co to wszystko ma znaczyć? — powiada. — Cóż za bujda z „absolutem”, „duchem świata” i „świadomością idealistyczną”? Może by tak ktoś autorytatywnie wytłumaczył czymś nikom autoryzującym i pozwalającym na wydawanie podobnych „notatek”, że nie żaden „duch”, lecz materia, przyroda i byt stanowią „wcielenie” świata? Może by im ktoś powiedział o wzajemnym związku i wzajemnym uwarunkowaniu zjawisk, stwierdzanych za pomocą metody dialektycznej? Może im ktoś wreszcie wyjaśnił znaczenie sposobu zdobywania środków do życia, sposobu produkcji dóbr materialnych jako głównego czynnika, który przede wszystkim stanowi o obliczu społeczeństwa, o charakterze jego ustroju i rozwoju od jednego ustroju do drugiego?

Myślę, że chłopak ma t. zw. świętą rację. Bez posikowania się marksistowskim materializmem filozoficznym i historycznym — faktycznie, ani rusz. „Notatki” pseudonaukowe nadal się będą ukazywały i „duch” będzie straszyl naszą akademicką młodzież.

E. Tam

Przemysł włókienniczy otrzyma więcej szpulek, czófenek, obić i igieł

Fabryki art. technicznych wykonały plan roczny

Szereg fabryk podległych Dyrekcji Artykułów i Tkanin Technicznych wykonało przed termińsem roczny plan produkcyjny.

Do nich należą Państwowe Zakłady Wyrobów Azbestowych w Łodzi, które wykonały plan roczny już w dniu 30 listopada. Do końca roku plan obejmujący produkcję tkaniny azbestowej i płyt klingerytowych wykonany zostanie w 108 procent.

Wykonały również plan Państwowe Zakłady Wyrobów Drzewnych Nr 1 w Łodzi, które pierwotnie zobowiązały się wypełnić swe zadanie roczne 20 listopada, a zrealizowały je zapowiedz o 3 dni wcześniej — w dniu 17 listopada. Dzięki temu do końca roku otrzyma przemysł włókienniczy dodatkowo 63,000 czófenek tkackich, półtora miliona szpul do nici.

Państwowa Fabryka Fłoców w Tomaszowie wykonała swój plan 1 grudnia br. zobowiązując się do wyprodukowania do końca roku 10,000 m tkanin technicznych.

O sukcesach Fabryki Obić Zgrzeblarskich w Bielsku pisaliśmy już. Trzeba jednak przypomnieć, że w ciągu roku bieżącego

otrzyma przemysł włókienniczy ponad 400 tys. metrów obić, to znaczy, o 80 procent więcej, niż przed wojną i dwa razy tyle, co w roku ubiegłym.

Co się tyczy innych fabryk, należących do Dyrekcji Artykułów i tkanin Technicznych, to wykonały również plan roczny Państwowe Zakłady Wyrobów Drzewnych Nr 2, w Grzmotach (Ziemię Odzyskane) produkujące cewki włókiennicze (w dn. 4 listopada), Państwowa Fabryka Fłoców Technicznych, w Kowarach (30 października), Państwowe Zakłady Szpulek, Okuć i Przyborów Tkackich w Świdnicy produkujące igły czesankowe i igły rozpińkowe (20 listopada) oraz Państwowa Fabryka Tkanin Technicznych w Pierzycach produkująca transportery dla przemysłu węglowego i cukrowniczego (26 listopada).

Wykonały również plan roczny: Państwowa Fabryka Lini i Powrozów w Bielsku (19 listopada) oraz Państwowa Fabryka Taśm i Pasów w Bydgoszczy (10 listopada).

Wszystkie te osiągnięcia możliwe były do zrealizowania dzięki wszechstronnemu rozwojowi indywidualnego i zespolonego współwzrostu pracy

Aleksander Wałski

IMPERIALIZM USA ROZNIĘCA OGNISKA AGRESJI

Bandera państwa Wschodzącego Słońca znów powiewa na oceanach

Odbudowa japońskiej floty wojennej wbrew decyzjom Poczdamu

Jeszcze przed zakończeniem wojny z Japonią postanowiono w Poczdamie zlikwidować zarówno niemiecką jak i japońską flotę wojenną i handlową, pozwalając obu tym państwom na zatrzymanie jedynie statków handlowych, w ograniczonej zresztą ilości i nie większych jak po 1.500 BRT. Odnosnie Niemiec postanowienie to wykonane zostało skrupulatnie, choć w czasach ostatnich coraz częściej mówi się, że niezadługo flota Bizonii pokaze się znów na dalekich morzach świata.

Zupełnie inaczej — mimo tych samych, obowiązujących postanowień układu poczdamskiego — kształtuje się sytuacja Japonii na morzu. W trzy lata po zakończeniu wojny i po bezwarunkowej kapitulacji japońskiej, bandera Japonii znów pojawiła się we wszystkich portach azjatyckich, japoński przemysł okrętowy pracuje coraz intensywniej i niezadługo — jak można przypuszczać — pracować będzie całą mocą na potrzeby krajowe. Istnieje również japońska flota wojenna, choć na razie pod nazwą floty strażniczej dla ochrony rybołówstwa. W jaki sposób doszło do tak szybkiej odbudowy japońskiego potencjału morskigo?

Może wyda się komu niewiarygodne, jednakże jest faktem niezaprzeczalnym, że decyzja od budowy japońskiego tonażu handlowego zapadła na długo przed japońską klęską, bo już w roku 1943 i że powzieta została przez amerykańskie kółka wojskowe i morskie! Wynika z tego, że już wówczas, w środku szalejącej wojny światowej, rozważano w Ameryce wszelkie sposoby zawiądnęcia światem, nawet przy użyciu dotychczasowych nieprzyjaciół.

Można bez przesady powiedzieć, że realizacja amerykańskich planów odbudowy japońskiego państwa morskigo zapoczątkowana została na dużą skalę w bieżącym roku. Wystarczy przyrzeć się biegowi wypadków.

Według projektów amerykańskich, opracowanych w lutym br., japońska flota handlowa, licząca podówczas 1.240.000 BRT, winna zostać w przeciągu dziesięciolecia czterokrotnie zwiększona. Zatwierdzenie amerykańskiego projektu z lutego br. znaczyłoby powrót do stanu przedwojennego i zrozumiałe jest, że zaakceptowanie tego planu automatycznie przekreśliłoby wszelkie sojusznictwo żądania reparacyjne.

Układ poczdamski, ograniczający japońską flotę handlową do jednostek kabotażowych, uniemożliwiał tym samym japońską żeglugę na szlakach oceanicznych. Pod koniec lata br. „zasieg” japońskiej floty został powiększony, pozwolono japońskim frachtowcom zawiązać do wszelkich portów azjatyckich, pod warunkiem jednak, że płyną z polecenia władz okupacyjnych. Ostatnie wiadomości wskazują, że i to ograniczenie zostało zniesione.

Pracuje również japoński przemysł okrętowy, wykonujący na razie zamówienia zagraniczne, dla Stanów Zjednoczonych, Norwegii, Danii, Szwajcarii, Filipin, Hindustanu. Mimo, że zamówienia te wynoszą obecnie ca 150.000 BRT, jest to zaledwie jedna trzecia możliwości japońskiego przemysłu okrętowego, który w toku działań wojennych nie poniósł tak poważnych strat.

Na półce z książkami

Nowe wydawnictwa marksistowskie

W serii „Biblioteki klasyków marksizmu” ukazała się praca Fryderyka Engelsa, p. t. „Zasady komunizmu” (Sp. Wyd. „Książka”). Napisana w formie „katechizmowej” rozprawka zawierająca 25 pytań i odpowiedzi, powstała w roku 1847, jeszcze przed „Manifestem Komunistycznym”, którego była jakgdyby zapowiedzią. Praca Engelsa, którą autor nazwał „komunistycznym wyznaniem wiary”, związana jest z II Kongresem „Związku Komunistów” w r. 1847 i stanowi projekt tezy, które w rok później weszły w treść historycznego „Manifestu”. „Zasady komunizmu” nie były ogłoszone drukiem za życia Engelsa. Po raz pierwszy ukazały się dopiero w r. 1914. „Zasady komunizmu”, niezależnie od korekty, jakie do nich sformułował wprowadził rozwój nauki marksistowskiej, są dziełem wielkiej wagi z punktu widzenia socjalizmu ewolucyjnego od utopii do nauki. Znaczenie „Zasad” polega nie tylko na tym, że są one niezbędne do gruntownego zrozumienia „Manifestu Komunistycznego”, ale i na tym, że same przez się stanowią one niezwykle precyzyjny, a jednocześnie popularny wykład podstawowych zagadnień socjalizmu naukowego.

Nowy tom „Biblioteki ekonomicznej” Sp. Wyd. „Książka” przynosi cenną pracę ekonomisty radzieckiego G. A. Kozłowa p. t. „Początki kapitalizmu, produkcja towarowa, pieniądź”. Stosownie do tytułu praca ta dzieli się na trzy części, z których pierwsza zawiera analizę procesów społeczno-gospodarczych w okresie feudalizmu oraz wyjaśnienie przyczyn i przesłanek powstającego w jego łonie nowego ustroju kapitalistycznego. Kozłow przedstawia przystępnie i obrazowo, jak powstają kapitalistyczne formy wytwórczości, jak obok feudalnego pana, chłopca i rzemieślnika zjawiają się nowe grupy społeczne: „wolny” robotnik przemysłowy i jego wyzyskiwacz — kapitalista.

W drugiej części pracy Kozłowa znajdujemy omówienie cech produkcji kapitalistycznej, a w trzeciej — charakterystykę towaru, wartości i t.d. Trzecią część książki daje historyczny szkic powstania pieniądza, charakterystykę jego roli i funkcje w gospodarce towarowej oraz krytykę rozmaitych — sprzecznych z nauką marksistowską — teorii pieniądza (teorie burżuazyjne, utopijno-drobnomieszczańskie i rewizjonistyczne).

ważnych uszkodzeń, jak np. niemiecki, a pod koniec wojny cierpiał głównie na brak surowców. Niemale zdziwienie wywołało na świecie zarządzenia generała Mac Arthura, który w kwietniu br. samorzutnie zezwolił rządowi japońskiemu na zwiększenie strażniczej floty dla ochrony rybołówstwa z 38 jednostek, na posiadanie których dała przed rokiem zezwolenie Międzynarodowa Komisja, do 125! Protest brytyjskich i radzieckich członków tej komisji nie dał rezultatu, mimo że nowe zarządzenie faktycznie stwarza podwaliny pod istnienie japońskiej marynarki wojennej, umożliwiając Japończykom posiadanie dużo większej floty wojennej, niż floty szeregu państw sojuszników.

Japońska flota wojenna — jak pisze jedno z fachowych pism brytyjskich w recenzyjnym artykule — „wzrasta niczym Feniks z popiołów”. Flota ta obejmuje — jak już wspomnieliśmy — 125 jednostek wojennych, jak trawolce i inne okręty wojennej produkcji, — konkluduje pismo — może z powodzeniem „uchodzić za zarodek nowej japońskiej floty wojennej”.

Przegląd prasy radzieckiej

Policja anglosaska i wybory w Berlinie

W związku z „wyborami”, które odbyły się 5 grudnia w zachodnich sektorach Berlina, Korespondent „Prawdy” w Berlinie J. Korolkow pisze na łamach „Prawdy”, że wybory te rozpoczęło 10 tysięcy policjantów niemieckich. Wcześniej rano pomaszcerowali w szyku do komisji wyborczych i oddawczy kartki wyborcze również w szyku, uzbrojeni w broń palną i pałki gumowe, odeszli na swoje posterunki, aby „pilnować pomyślnego przebiegu wyborów”.

Korolkow podkreśla, że terror, który panował w zachodnich częściach Berlina podczas przygotowań i przeprowadzenia „wyborów”, można porównać tylko z rozwydrzeniem faszystowskim za czasów Hitlerizmu. Na zebraniach przedwyborczych schumaczerów i innych reakcyjnych partii burżuazyjnych zabraniano przemawiać mówcom nastrojonych demokratycznie.

W okresie przygotowań do „wyborów” znikły bez śladu setki Berlińczyków — demokratów. Wszyscy oni zostali aresztowani przez policję niemiecką z polecenia władz angielsko-amerykańskich. W Berlinie rozpowszechniano pogłoski, że ci, którzy nie będą brali udziału w głosowaniu, stracą kartki żywnościowe. Zostaną wysiedleni ze swych mieszkań, lub że będzie stosować się wobec nich inne represje.

Obecnie — pisze Korolkow — radio amerykańskie w Berlinie donosiło o pierwszych „sukcesach” wyborczych. Sądząc na podstawie tej wiadomości w dzielnicy Wedding już w południe oddanych było 80 proc. głosów. Tymczasem właśnie w południe byłam osobiście w szeregu komisji wyborczych i wszędzie — jak oświadczyli nam członkowie tych komisji — procent oddanych głosów nie przekraczał 30—35.

W szeregu komisji wyborczych odmawiano nam kategorycznie wymienienia liczby

osób, które wzięły udział w głosowaniu motywując odmowę tym, że jest to kategorycznie zakazane. Korolkow stwierdza, że w warunkach takiego braku kontroli, kiedy komisje wyborcze składają się wyłącznie z najbardziej reakcyjnych elementów możliwe są wszelkiego rodzaju fałszerstwa i oszustwa.

FALSZOWANIE WYNIKU WYBORÓW

Prasa radziecka zdemaskowała już kilka takich wypadków fałszowania wyborów. W wiadomości z Berlina, zamieszczonej na łamach „Izwestij”, czytamy:

Radiostacja amerykańska w Berlinie donosiła, że w wyborach w dniu 5 grudnia wzięło rzekomo udział 85 proc. wszystkich wyborców zachodnich Berlina. 6 grudnia proamerykańska gazeta „Social demokrat” przekonywała swych czytelników, że w wyborach brało udział 87 proc. wyborców sektorów zachodnich. Inna gazeta proamerykańska „Telegraf” oświadczyła, że głosowało 84,7 proc. wyborców. Rozbójca nie są zgodni w swych kłamstwach, ponieważ jeszcze nie zdążyli się porozumieć.

A oto inny przykład. Twierdzone poprzednio że od 8 rano do 4 popołudniu to jest w ciągu pierwszych 8 godzin głosowania, w sektorach zachodnich oddało głosy przeciętnie 55 proc. wyborców. Kiedy zapadł mrok w komisjach wyborczych, nie było już prawie nikogo z mieszkańców Berlina. Jakże więc w ciągu ostatnich 4 godzin głosowania, procent frekwencji podniósł się z 50—55 do 85—90.

Samowola policyjna, fałszerstwa i oszustwa charakterystyczne dla „wyborów” samorządowych, zainspirowane przez zachodnią administrację wojskową i mające na celu ukoronowanie rozbiła administracji berlińskiej.

V-ta KOLUMNA WALL-STREET

A.F.L. na służbie banków i monopolii

Interesy mas robotniczych sprzedane za dolary

W artykule pt. „Piąta kolumna Wall Street”, zamieszczonym na łamach gazety „Trud” M. Lazarew komentuje wyniki 67 zjazdu Amerykańskiej Federacji Pracy (AFL). Lazarew pisze, że doroczne zjazdy AFL oddawna już nabrały swoistego charakteru. Na zjazdach nie słyszy się nigdy głosu szeregowego robotnika amerykańskiego, chociaż AFL zrzesza — zeszło 7 milionów robotników i pracowników umysłowych. Zjazdy AFL wyrodziły się w parady wciąż tych samych, przywódców reakcyjnych, gorliwych sługusów monopolii amerykańskich.

Komitet wykonawczy AFL chełpi się tym, że odgrywa on kierowniczą rolę w Europie i południowej Ameryce w walce przeciwko „wpływowi komunistycznemu”.

Przywódcy AFL przyznali się, że w celach walki przeciwko Światowej Federacji Związków Zawodowych stworzyli oni w Brukseli europejską centralę AFL, która utrzymuje kontakt z tzw. „Wolnymi związkami zawodowymi” w 12-tu krajach. Zjazd AFL wykażął, że liderzy AFL prowadzą swą brudną robotę przy pomocy hojnych subsydiów, udzielanych przez kapitalistów amerykański. Nie przypadkowo występujący na zjeździe główny administrator planu Marshalla Hoffmann i jego zastępca w Europie Harriman, prześcigali się w pochwałach dla swych gorliwych pomocników z Amerykańskiej Federacji Pracy. Podkreślili oni, że te „zasługi” nie pozostały nieopłacone.

Tak to otwarcie i bezwstydnie wypowia-

No marginesie

W roli władców świata

Kilka dni temu prasa austriacka z oburzeniem komentowała następujące zajście: Na jednej z głównych ulic Wiednia, żołnierz amerykański nie stąd ni zowąd zmyślał od ostatnich jakiegoś przechodnia, przy czym uderzeniem pięści powalił go na czołnik. Gdy po chwili wyjaśniło się, że pobity jest... Amerykaninem, sprawa awantury odezwał się: „Bardzo pana przepraszam; sądziłem, że pan jest Austriakiem...”

O brutalnym zachowaniu się żołnierzy (i oficerów) amerykańskich w Europie pisało już bardzo wiele, a przytoczony wyżej wypadek jest niewątpliwie jednym z najbardziej charakterystycznych.

Zle obyczaje soldateski amerykańskiej znajdują swój wyraz nie tylko w Europie i nie tylko w prowokowanych przez „dzielnych” wojaków awanturach ulicznych. Oto historia bardzo w tym względzie pouczająca:

Lotnicy amerykańscy, stacjonujący w Hankou (Chiny), nudząc się najwzrostniej zdala od siedzib ojczywistych, urządzili bal wojskowy. Na bal zaproszono m. in. przeszło 20 kobiet chińskich, wśród których były żony i córki miejscowych dygnitarzy. Gdy goście byli już zebrani, pozamykano drzwi i okna, po czym dziwnym zbiegiem okoliczności — zgasło światło. A wówczas... Kobiety chińskie stały się ofiarą bezwstydного gwałtu ze strony „uprzejmych” gospodarzy.

Władze miejskie Hankou zabroniły wszelkich dochodzeń w sprawie tego premedytowanego przestępstwa, by nie wzywować zdrajczy z Amerykanami. Burmistrz m. Hankou — dowiedziawszy się o amerykańskim „balu” — rozłożył ręce, mówiąc: „Cóż możemy na to poradzić? Przecież to są — Amerykanie!”

Tak jest: to są Amerykanie. A tam — w Wiedniu, jak sądził ów żołnierz, są tylko... Austriacy, a tu w Hankou są tylko Chińczycy. Kandydat na władców globu ziemskiego, pretendenci do roli nowego „Herrenvolku” nie mogą się przecież ceremonialnie z kolonizowanymi „tubylcami”. A zatem — wszystko jest w porządku — i U. S. A., U. S. A., „weber alles”... B. D.

P. S. Piszemy tu rzecz prosta o Amerykanach specjalnego pokroju i nie uolemiemy wychowanków gen. Claya i Mac Arthura z narodem amerykańskim, którego wolnościowe dążenia są nam znane; bliższą sercu. Piszemy tu wyłącznie o podległych wojennych i tej — na szczęście — niezbyt licznej części narodu amerykańskiego, która udało się zdenaturalizować imperialistom i monopolistom USA.

Produkujemy coraz więcej

Produkcja górnictwa w Polsce obejmuje wydobycie węgla kamiennego i węgla brunatnego, rud żelaznych, cynkowych i ołowianych, oraz soli, poza tym fabrykację koksu, półkoksu i brykiet z węgla. Dzięki współzawodnictwu pracy produkcja górnictwa stale

większa się. Wykres wskazuje wzrost produkcji górnictwa w tonach, biorąc za podstawę obliczenia przeciętną miesięczną wydajność z 1946 r. i 1947 r. oraz miesięczną wydajność z pierwszego okresu 1948 r.

Przywódcy AFL pominieli również milczeniem takie fakty, jak wzrost bezrobocia w USA, jak stały wzrost drożyzny, podważający podstawy bytu mas ludowych — z jednej strony i potworne zwiększenie zysków monopolistów, które w roku ubiegłym wynosiły prawie 30 miliardów — z drugiej strony.

Aby odwrócić uwagę zjazdu i szerokich warstw robotników amerykańskich od tych faktów, przywódcy AFL uciekli się do nieodczekanej demagogii i oszczerstw pod adresem Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej. Przedstawili oni program polityki zagranicznej, która jawnie nawołuje do gruntownej rewizji statutu ONZ i uchwał przyjętych w Jaltie i Poczdamie, polityki która powiera sojusz wojenny krajów Europy Zachodniej i inne bloki wojenne, polityki, która sorzyla odrodzeniu potencjału wojennego Niemiec Zachodnich.

Oceniając te rezolucje zjazdu AFL Korespondent gazety „New York Star” pisze, że „jej idiotyzm przeszedł najwidoczniej nawet nadzieje Harrimana”. Natomiast — pisze dalej Lazarew — zjazd w Cincinnati — nie poświęcił prawie żadnej uwagi polityce wewnętrznej, to jest walce klasy robotniczej USA przeciwko niewolniczej ustawie Tafta Hartley’a. Jednakże miliony robotników w Europie i innych krajach świata dała do jednności, a nie do rozłamów w swych szeregach. Przeczną one pokój, a nie wojnę, chcą — i chcą — demokrację, o swe prawa i nie chcą stać się ofiarami piątej kolumny Wall Street. Żadne wysiłki tej kolumny — przywódów Amerykańskiej Federacji Pracy nie zepchną międzynarodowej klasy robotniczej z tej drogi.

Tow. Zdzisław Mróz

Stanowisko szefa Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa i rangą majora...

Ale właśnie cechą naszych czasów, istotą wielkich, zaszytych w naszym kraju, przemian, jest to, że gdy zajrzeć do życiorysu tych kierowników urzędów i ludzi o wysokich rangach, to stwierdzi się, jak u tow. Mróza: krew z krwi klasy robotniczej.

Tow. Mróz urodził się w Łodzi w 1905 roku. Matka była szwaczka, ojciec był kucharzem, członkiem SDPK i L, po tym członkiem KPP. Zresztą ojciec żyje i pracuje po dziś dzień. Doczekał...

I dzieciństwo tow. Mróza było prawdziwym dzieciństwem robotniczym: niemożność normalnej nauki, wczesna praca zarobkowa — dzieciństwo krótkotrwałe, dzieciństwo, które nie zostawia radosnych wspomnień.

W roku 1922 rozpoczął normalną już pracę zawodową — jako przedsiadnik u Wiślickiego, u Eiserta, u Rozenblata, u Lorenza i Hankego, u Kleimena — wymienienie wszystkich „bud” nie należy do rzeczy łatwych. U Lorenza i Hankego aktywnie zaczął pracować jako dostawca zwiastów — należał do Lewicy Związkowej, jest aż do roku 1934 delegatem załogi tej firmy. I tak aż do roku 1939, jeżeli nie liczyć kilkumiesięcznej przerwy, spędzonej w więzieniu sanacyjnym.

Gdy przez kraj przeszła nawałnica niemiecka, gdy w kraju zaczął organizować się opór, gdy powstała Polska Partia Robotnicza — tow. Mróz działał jako jej aktywny członek. Organizuje na terenie piotrkowskiego, brzezińskiego i łomżyńskiego koła partyjne, oddziały i garnizony Armii Ludowej, tworzy komitety powiatowe Rady Narodowej — pracuje wtedy razem z tow. Burskim. A po wyzwoleniu zostaje skierowany do służby bezpieczeństwa. Do maja br. był członkiem Komitetu Wojewódzkiego, od maja zaś członkiem Komitetu Łódzkiego PPR.

Nasi delegaci na Kongres

Tow. Celina Budzyńska

Tego „trybu życia” jaki prowadziła przez cały czas istnienia reżimu endeckiego i sanacyjnego, tow. Budzyńska bynajmniej sama nie wymyśliła. Taki tryb życia prowadziła dziesiątki i setki towarzyszy, taki tryb życia odziedziczyła zresztą po ojcu i po matce. Ojciec, wtedy jeszcze student, prawnik — był członkiem PPS-lewicy i zesłańcem z 1905 roku, a matka malarka, członkiem SDPK i L towarzyszyła ojcu na zesłaniu.

Nielatwo było ze szkołą tow. Budzyńskiej, przerwy w nauce, przeniesienie się z miasta do miasta — skończyła wreszcie w r. 1921 gimnazjum w Warszawie. Ale jeszcze rok przedtem nawiązała pierwszy kontakt z towarzyszami z KZM. A w 1924 roku jest członkiem KZM i KPP, i w tym samym roku staje się „mieszkanicą” „Serbii” — więzienia kobiecego w Warszawie.

Nie było to jedyne więzienie tow. Budzyńskiej. Bowiem po opuszczeniu „Serbii” w roku 1925 wraca do pracy partyjnej, pracuje aktywnie i ofiarne nie bacząc na ciągłe groźby powtórnego aresztowania. Pracuje w centralnej technice KZM, w technice warszawskiej KPP, w wydziale akademickim KZM. A właśnie powtórnego aresztowania następują po tym dość często i dość często tow. Budzyńska wracała do celi.

Z polecenia partii tow. Budzyńska jedzie kilkakrotnie zagranicę, uczy się, studiuje, ale nauka i studia nigdy nie mają charakteru zajęć normalnego studenta, nigdy nie ukończyła normalnego „fakultetu”, jak tysiące studentów burżuazyjnych uniwersytetów. Nauka jej związana jest z walką, wiedzą, którą zdobywa, służy jej dalszej pracy partyjnej, dalszej organizacji rewolucyjnego ruchu robotniczego.

Dziś, w warunkach kroczącej ku socjalizmowi Polski Ludowej, tow. Budzyńska widząc swoją wykorzystanie dla wychowania młodego pokolenia aktywny partyjny. Od roku 1945 jest pracownicą Centralnej Szkoły

PPR, przez którą przeszło już tysiące działaczy partyjnych rozrzuconych obecnie po całym kraju i w każdym jego zakątku, w codziennej pracy wykorzystujący zdobytą w szkole wiedzę. Od roku 1947 tow. Budzyńska jest członkiem dyrekcji szkoły, będąc jednocześnie przez cały czas członkiem Komitetu Dzielnicowego Dzielnic Śródmiejskiej Partii PPR i biorąc aktywny udział w każdej akcji i w każdej kampanii, podejmowanej przez partię.

Od października br. Szkoła pracuje w nowych, zupełnie warunkach: przeszła być Centralną Szkołą PPR, jest wspólną szkołą PPR i PPS. Wychowuje kadry aktywistów nowej Zjednoczonej Partii Polskiej Klasy Robotniczej. „Rozpoczynacie naukę — mówiła tow. Budzyńska na inauguracji kursu — jako członkowie PPR i jako członkowie PPS a skończycie ją jako członkowie jednej partii klasy robotniczej. O tym musicie pamiętać, to nakłada na was obowiązek jak największej pilności w nauce”.

Kursanci z uwagą słuchali prostych słów skromnego, bardzo skromnego dyrektora szkoły.

Bo właśnie od października br. dyrektorem Centralnej Szkoły Partyjnej jest tow. Celina Budzyńska.

Tow. Jan Trzeciak

Towarzysz Trzeciak ma dziś 48 lat, a prawie połowę z nich wypełniła praca w ruchu robotniczym. Ojciec i matka byli robotnikami (fabryk łódzkich, a rodzeństwo — było ich razem pięcioro — również żyło życiem walczących robotników. Wraz ze starszym bratem zostaje tow. Trzeciak wydalony z fabryki za udział w strajku, a z młodszym spotyka się w więzieniu: tow. Jan Trzeciak — jako członek KPP odsiadywał wtedy wyrok 3 lata więzienia a młodszy brat „dostał się” tam jako członek KZM-u. 3 lata więzienia przeszli. I w 1931 roku znów aresztowanie. Tym razem na kongresie PPS-Lewicy, i tym razem „tylko” 7 miesięcy.

Wojna rzuciła tow. Trzeciaka na Wschód. Początkowo pracuje w Brześciu nad Bugiem i w Białymstoku, a potem w głębi Związku Radzieckiego.

Wraca do kraju w grudniu 1945 r. Natychmiast zaczyna aktywną pracę partyjną, jako członek PPR. Po ukończeniu 2-miesięcznego kursu w Centralnej Szkole PPR zostaje instruktorem Dzielnic Widzew. Na konferencji dzielnicowej towarzysze wybierają tow. Trzeciaka do Komitetu Dzielnicowego gdzie obejmuje stanowisko II sekretarza Komitetu.

Od października br. jest I-szym sekretarzem Komitetu Fabrycznego PPR w PZPB Nr. 5.

Prace Polskiego Tow. Geograficznego

Otwarcie stacji naukowej na Hali Gąsienicowej. Polskie Towarzystwo Geograficzne zresztą — kilka tysięcy geografów i miłośników geografii, rozwija swe prace i badania naukowe na obszarze całej Polski — w związku z tym rośnie nie tylko liczba prac naukowych, ale również i liczba członków PTG. Dzięki zaś poparciu Prezesa Rady Ministrów rozbudowują się również placówki PTG.

Między innymi dnia 3 stycznia 1949 r. nastąpi otwarcie pierwszej w Polsce Stacji Naukowej PTG na Hali Gąsienicowej w Tatrach. Otwarcia dokonał Prof. Dr. Stanisław Leszczyński w towarzystwie członków rządu, przedstawicieli nauki i członków PTG.

Stacji Naukowych tego typu powstanie na obszarze Polski kilkanaście, a każda z nich przyczyni się do geograficznego poznania obszaru Polski.

Stacja Naukowa PTG na Hali Gąsienicowej będzie prowadziła badania nad morfologią, nad jeziorami tatrzańskimi, nad śniegiem i lawinami w Tatrach, a dzięki poparciu ze strony Państwowego Inst. Hydro-Meteorologicznego w Warszawie stacja ta będzie prowadziła również w szerokim zakresie badania nad klimatem wnętrza Tatr.

MAŁE MIASTECZKO WIELKICH OSIĄGNIĘĆ

PZPW Nr. 21 w Zawidowie świeci przykładem pracy

Plan roczny wykonany przed terminem

W dniu 26. 11. 48 r. syrena fabryczna Państwowych Zakładów Przemysłu Wełnianego Nr 21 w Zawidowie zadźwięczała o niezwykłej godzinie.

To załoga fabryczna w ten sposób wyraża swoją radość i dumę z wykonania planu 100%. Dnia 2. 12. br. wykonano plan zbytu.

Zawidów, małe miasteczko na Dolnym Śląsku — granica z bratnią Czechosłowacją, ma już swoją historię w szeregu miast produkujących materiały wełniane. W ogólnie fabrycznym wysługu pracy PZPW Nr 21 osiągnęły trzecie miejsce.

Zakład został przejęty przez nasze władze 13 sierpnia 1945 roku. Niemcy zostawili fabrykę częściowo zdemolowaną — unieruchomione krosna, rozmontowane maszyny. Wielki wysiłek polskiego robotnika postawił Zakład na takim poziomie, jak obecnie.

Po trzyletnich przeszło zmaganiach się z trudnościami, nieraz zdawałoby się nie do przezwyciężenia. Załoga fabryczna doszła do imponujących rezultatów.

Podwyższony o 25 procent w stosunku rocznym plan został przedterminowo wykonany przy takiej samej prawie ilości pracowników, co w roku ubiegłym. Wskazuje to na rolę ruchu współzawodnictwa pracy, na poczucie odpowiedzialności przed całym krajem, na wysoko rozwinięte poczucie godności osobistej które umocnia w człowieku pracę dająca dobre wyniki.

Załoga Państwowych Zakładów Przemysłu Wełnianego Nr 21 nie zrażała się niczym,

nocami reparaowało się stare kotły, we własnym zakresie, nie czekając na pomoc z zewnątrz. W niedziele i święta robotnicy transportu zwoził węgiel, aby rano towarzysze ich mogli stanąć do pracy.

Najbliższa Centr. Zaopatrzenia Materiałowego znajduje się w odleg. 86 kl. od nas. Do piero 20.6 br. została uruchomiona stacja kolejowa Zawidów — poprzednio trzeba było sprowadzać surowiec i artykuły techniczne z odległej o 12 km Mikołowej. Dzięki trudności te zostały częściowo usunięte, znowu dzięki energii i inicjatywie załogi fabrycznej PZPW Nr 21.

Są jeszcze niedociągnięcia, brak fachowców — skutkiem tego jeden pracownik zmuszony jest nieraz pełnić kilka funkcji.

Brak fachowców można wytłumaczyć tym, że praca na rubieży Rzeczypospolitej jest ciężka z wielu względów, nie każdy jest skłonny do wyrzeczeń, nie każdy dorósł do roli pioniera wielkiej idei szerzenia polskości i marksistowsko-leninowskiego uświadczenia na Ziemiach Odzyskanych. Największy szacunek i uznanie, największe zrozumienie całego społeczeństwa należy się tym, którzy nie mając żadnych osobistych względów na uwadze, nie zrażają się niczym — trwają z żołnierską godnością na zaszczytnym posterunku, na jakim postawiła ich jako współbudowniczych nowej rzeczywistości ścieżki dziejowej, wszechpobieżna wola Demokracji Ludowej.

Załoga Fabryczna Państwowych Zakładów Przemysłu Wełnianego Nr 21 w Zawidowie

nie spocznę po sukcesie, jaki osiągnęła w roku 1943. Następnym rokiem — będzie rokiem jeszcze większego wysiłku i rokiem jeszcze większych rezultatów w dziedzinie odbudowy gospodarczej kraju.

Przewodniczący Rady Zakładowej PZPW Nr 21 w Zawidowie (Dolny Śląsk) Korespondent fabryczny „Głosu” J. Gardlaś

Interpelacje naszech Czytelników

Tak nie wolno!

Szanowny Redaktorze! W trudnych dla robotników łódzkich czasach przedwojennych w ciągu 10 lat mieszkaniem w izdebce, po prostu facjatce na strychu przy ul. Batorego Nr 31. Warunki mieszkaniowe były okropne. W 1939 r. dostałem się do nielubli niemieckiej, z której powróciłem w r. 1946. Wówczas Wincenty Kawczyński, zam. w tym samym domu, tylko na parterze, odstąpił mi jedną izbę ze swego mieszkania. Na izbę tę otrzymałem w 1947 r. przydział na podstawie decyzji Urzędu Kwaterunkowego Starostwa Południowo-Łódzkiego.

W tym samym roku o mieszkanie to począł się starać ob. Bartos za namową gospodarza posesji Nr 37 przy ul. Batorego, ob. Krowirandy. Chodziło im o to, że Bartos z chwilą uzyskania przydziału na moje mieszkanie będzie mógł swoją izbę oddać ob. Krowirandzie. Ob. Bartos uzyskał z Urzędu Kwa-

terunkowego, mieszczącego się przy ul. 6-go Sierpnia, a więc w dzielnicy Śródmieście, przydział na moje mieszkanie. Mnie przydział odebrano.

W dniu 27 listopada b. r. otrzymałem pismo ze Starostwa Grodzkiego Południowo-Łódzkiego, nakazujące mi opuszczenie mieszkania w ciągu 14-tu dni, w przeciwnym bowiem razie zostanie usunięty przez M. O.

Ob. Redaktorze! Jestem robotnikiem, moja żona także pracuje. Mamy dwoje dzieci w wieku 9—12 lat. Dzieci nasze, przebywające w okresie okupacji w ciężkich warunkach, zagrożone są gruźlicą. Mieszkanie zastępczego nie mam i nikt mi go nie da. Ob. Bartos ma natomiast mieszkanie, w którym nadal może mieszkać.

Dlatego proszę o pomoc, wierząc, że Wasza interwencja odniesie pomyślny skutek.

Najder Józef, robotnik ul. Batorego 31

Zbrodnia w Gorzkowicach i wyrok

Trzeba przede wszystkim uchwycić istotę tragicznych wypadków, które rozegrały się w dwóch wsiach powiatu piotrkowskiego: Gorzkowice i Kamięńsk. A istota ta jest jasna: grupa studentów i studentek, będąca na czasach wakacyjnych założyła letni obóz w Sulejowie (niedaleko wymienionych wsi) i stał rozpoczęła badania naukowe sztuki kościelnej oraz historycznych zabytków okolicznych miejscowości. Studenci prowadzili badania z ramienia Ministerstwa Kultury i Sztuki, o czym kler miejscowy był powiadomiony.

Studenci, którzy prowadzą prace badawcze z ramienia Ministerstwa Kultury, to są studenci, którzy na swój sposób, w ramach swoich możliwości wiedzy i zainteresowań służą Polsce Ludowej. To wystarczyło, aby miejscowe duchowieństwo z ks. Opasiewiczem i Łabędą na czele zniechęciło te młode dzieła studencką żeby u boku jego do pomocy stanęły wiejskie elementy kapitalistyczne: kuniec hurtowy Kizik, rzeźniczy Wysocik i Obst, brat tego ostatniego — handlarz bydlęcy i inna, oraz żeby przy pomocy kłamstwa o „zbyszczeczeniu cmentarza” itp., wznieść mur wrogości między młodzieżą a pozostałą ludność wiejską.

Tu leży istota omawianych wypadków i dlatego stanowią one jeden z odcinków rozległego frontu walki klasowej, który występuje ostatnio coraz ostrzej w całym kraju, zwłaszcza na wsi. Korzystając ze swoich wpływów wśród ludności, pewna część kleru występuje w tej walce, jako polityczny organizator ciemnych i reakcyjnych sił po stronie wyzyskiwaczy.

Sens polityczny gorzkowicko-kamięńskich wypadków, których epilog rozegrał się przed sądem wojskowym w Łodzi, polega na tym, żeby przy pomocy rozmaitych oszczerstw, plotek i reakcyjnej propagandy podburzać szerokie masy biedoty i średniaków wiejskich przeciwko naszemu państwu i zerwać w ten sposób sojusz robotniczo-chłopski, na którym Polska Ludowa buduje swoją moc. Dzięki któremu zrealizowała dotychczas swoje wielkie plany gospodarcze i polityczne i będzie je również realizować na przyszłość.

Jakie wnioski należy wyciągnąć z łódzkiego procesu przeciwko 11-tu oskarżonym? Bestialskie pobicie i okaleczenie grupy bezbronnej studentów (dwóch z nich leży już od czterech miesięcy w szpitalu) wywołano żywe oburzenie w całym społeczeństwie polskim we wszystkich jego warstwach i z

wyjątkiem oficjalnych czynników katolickich) przeciwko rozpolitykowanym i reakcyjnym elementom kleru. Wyrok sądu ma na celu ukaranie zbrodniarzy i wyizolowanie ich od społeczeństwa. To jest rzecz ważna, ale to nie wystarczy. Idzie o rzecz znacznie trudniejszą: o polityczne i moralne wyizolowanie samych siedlisk zbrodni reakcyjnej od mas ludowych. Trzeba wzmocnić i rozszerzyć siłę naszych partyjnych organizacji na wsi, organizacji Samopomocy Chłopskiej, organizacji młodzieżowych ZMP, organizacji stronnictw ludowych. To są wnioski, które wyciągnąć dla siebie demokratyczne organizacje polskie z wypadków gorzkowicko-kamięńskich. Trzeba bardziej uaktywnić masy małe i średnioludowe chłopów, prowadzić wśród nich pracę kulturalną — oświatową, wyrwać ich spod ogupiającego wpływu rozmaitych bractw różańcowych i kółek tercjarzskich, roznowszonych po wsiach. Trzeba rozszerzyć siłę szkół ludowych po wsiach i wyrwać dzieci chłopskie spod wpływu szkół biskupich. Trzeba do tej wielkiej walki przeciwko reakcyjnym elementom kleru przyciągnąć wszystkie światła i potęgę siły narodu.

To jest droga, która uchroni społeczeństwo polskie i młodzież studencką na przyszłość od powtórzenia się podobnych, tragicznych wypadków.

Od Redakcji — Dlaczego ob. Najderowi odebrano przydział na legalnie przezeń uzyskane mieszkanie? Odpowiednie czynniki winny wejrzeć natychmiast w tę sprawę, wysłalić ją publicznie i załatwić zgodnie z interesem robotniczej rodziny.

Więści ze Zw. Radzieckiego

W sanatoriach i domach wypoczynkowych uzdrowiska Soczi rozpoczął się sezon zimowy. W ciągu dziesięciu miesięcy rb. w miejscowych uzdrowiskach spędziło wczasy 85 tysięcy pracowników. W listopadzie przyjechało tu około 7 tysięcy wczasowiczów. Korzystając z ciepłych słonecznych pogód wczasowicze urządzają wycieczki do jeziora górskiego Rieca na Orle Skaly oraz do podnóża wodospadu agurskiego.

W miesiącu grudniu oczekuje się przyjazdu 6—7 tys. nowych wczasowiczów.

W Kijowie rozpoczęła się ukraińska Republikańska konferencja związków zawodowych, na którą przybyło 532 delegatów. Porządek dzienny konferencji obejmuje referat o wynikach plenum Wszechzwiązkowej Rady Centralnej Związków Zawodowych oraz wybranie ukraińskiej republikańskiej Rady Związków Zawodowych.

Fabryki będą przemawiać o sobie i swych sprawach

Wydawanie gazetki ściennych znajduje coraz żywszy oddźwięk

II gie seminarium „Głosu“ dla redaktorów gazetek

Z dużą satysfakcją możemy stwierdzić, że w drugim seminarium dla redaktorów gazetek fabrycznych, zorganizowanym przez Redakcję „Głosu“ we wtorek 7 grudnia, wzięło udział trzy razy tyle osób, co w pierwszym (ok. 100!). Świadczy to że sprawa wydawania gazetki fabrycznych staje się coraz bardziej popularna, i znajduje żywy oddźwięk wśród robotników wszystkich łódzkich zakładów pracy.

Gazetki, które mogliśmy już dwukrotnie pokazać zebraniemu, oglądane są z ogromnym zainteresowaniem i napewno niejedną z nich dostarczył pomysłów i tematów następnym, istniejącym dopiero w projektach ich wykonawców. I chociaż tylko 3 za kłady pracy: PZPB Nr 14 i PZPB Nr 9 RSW — Prasa, „zdażyły“ stawić się ze swymi gazetkami na obiecany termin to jednak na tych pierwszych przykładach możemy obserwować już różnicę pomiędzy gazetkami sprzed dwóch tygodni i tymi ostatnimi. Nauka nie idzie w las.

Wspólne debaty, krytykowanie błędów i wymiana pomysłów wydają doskonałe owoce. Trzy gazetki „kongresowe“ są nie tylko starannie wydane, barwne, różnorodne i... śliczne, ale również ciekawe w treści. Artykuły poruszają najrozmaitsze zagadnienia, związane z walką zakładu o plan, mówią o wynikach i ludziach, którzy się do tego przy czynili, są krótkie a pełne treści, możliwie wszechstronnie obrazujące życie fabryki w ostatnim, gorączkowym okresie. A wykonawców spółka zaśluzona nagroda. Bo łódzkie gazetki ściennie powędrują do Warszawy na Kongres Zjednoczenia, gdzie będą mówiły o wynikach pracy naszych fabryk nie tylko przedstawicielom całego kraju, ale i gościom zza granicy.

TRUDNOŚCI MOŻNA POKONAĆ

Dowiedzieliśmy się o tym na wstępie z referatu redaktora naczelnego „Głosu“ tow. Uzdankiego, który podkreślił przytem że przykład ten powinien być najlepszą zachętą dla wszystkich redaktorów gazetki ściennych którzy walczą z trudnościami nie mogli jeszcze wydać swej gazetki. Bo trudności te, wcale nie są nie do pokonania. Na finansowe — już znalazła się rada. Wyszli okólnik Mln. Przemysłu i Handlu tow. Mln ca do wszystkich dyrekcji fabryk aby pokrywały koszty wydawnicze gazetki ściennych. Będziemy więc mogli pozwolić sobie i na papier, i na farby, czy tusze i może nawet na oświetlone gablotki.

Kilkakrotnie już podkreślano odeszłość Komitetów Fabrycznych i Rad Zakładowych na co ukarziali się redaktorzy. Trzeba to określić jako błąd, który potępiła Partia, za dając stanowczo usunięcia go. Sumienne za jej się gazetka ścienna i daleko posunięta pomoc redaktorom przy jej wydawaniu jest partyjnym obowiązkiem każdego Fabrycznego Komitetu i Rady Zakładowej.

W interesie Komitetu Fabrycznego i Rady Zakładowej leży aby gazetka ścienna istniała i wychodziła regularnie na terenie każdego zakładu pracy. Głos krytyki i samokrytyki na łamach gazetki ściennych będzie docierał do każdego fabrycznego karta i żądał dotrzymania obietnic i usunięcia mankamentów. Każdy robotnik musi wiedzieć, co się dzieje w jego zakładzie pracy, musi brać udział w rządzeniu fabryką.

ZADANIA GAZETEK FABRYCZNYCH

Mieły dawno czasu, kiedy podnoszenie za sług przodowników pracy narażało ich na przykrości i szykany, podnosiło przeciw nim reakcyjne głosy potępienia i ironii. Obecnie każdy przodownik jest dumny ze swych wyników i cieszy się szacunkiem całej załogi. Mało, pobudza innych do szlachetnej rywalizacji, musi do wzięcia udziału w wysiłku pracy. Każda najmniejsza nawet fabryka, każdy oddział w tej fabryce ma swych bohaterów, których czyny, przez tydzień przemilczane, zapamięta nie tylko przez najbliższych współtowarzyszy. „Głos“ pisze stale o przodownikach pracy, ale nie jest w stanie pisać o wszystkich. Muszą mu w tym pomóc wcale gazetki ściennie, obywatelnie ze wszystkich, co w fabryce się dzieje.

Skończyła się nieufność do zapowiedzi naszego rządu i Partii, mówiących o polepszeniu bytu mas pracujących. Biały chleb co raz lepsze gatunki materiałów na ubranie i butów, zwiększone zarobki przekonywują najbardziej opornych, że Partia i Rząd nie rzucą słowa na wiatr. I dlatego robotnicy z własnej woli przystąpił do wykonywania swych zobowiązań bo zrozumieli, że wyniki ich pracy prowadzą do dalszego polepszenia ich bytu. A jeżeli są jeszcze nieufni i niezadowoleni, pracujący od tak, aby żyć, to rzeczą gazetki fabrycznej będzie przekonywać ich zjednywać i uczyć. I jeszcze — jeżeli zdarzą się wypadki świadomego szkodnictwa i sabotażu — to znowu gazetka fabryczna musi pierwsza o tym pisać i walczyć z wrogiem robotników.

SOCZEWKA — SKUPIAJĄCA ŻYCIE FABRYKI

Gazetka ma być soczewką, skupiającą całe życie fabryki — mówiono na seminarium — ma być głosem krytyki dla organizacji młodzieżowych, Ligi Kobiet, Partii, ma przewietrzać każdy zaniedbany, martwy odcinek ich pracy. Gazetka ma być sumieniem całej załogi, bronić każdej słusznej sprawy i żądać naprawienia krzywd. Do redakcji robotnicy powinni przychodzić jak do najlepszych przyjaciół z przeświadczeniem, że znajdują tam pomoc i radę. Im więcej załatwionych pozytywnie spraw

ludzi pracy tym większa popularność gazetki i gwarancja jej słusznego istnienia.

Trudno jest robotników skłonić do pisania. Lata niewoli i życie w przygnębieniu nauczyły ich cierpliwego milczenia. Trzeba ich nauczyć, że nie tylko mają prawo, ale i obowiązek zgłaszać się z każdą krzywdą do ludzi, którzy potrafią im pomóc. Raz i drugi sam redaktor opisać opowiedziane fakty, pod pisując jednak nazwisko swego petenta. Następny razem już sam petent zasiądzie do pióra, jeśli przekona się, że podawanie swoich spraw do wiadomości ogólnej przynosi mu i jemu i ogółowi konkretną korzyść. I w ten sposób redakcja gazetki ściennych nie będzie narzekać na brak korespondentów i materiału.

ZAKRES NASZEJ POMOCY

Jaka będzie pomoc „Głosu“ dla redaktorów fabrycznych gazetek? Nie będzie żadnej granicy między Wami i nami — mówi przedstawiciel redakcji. Wasi korespondenci będą naszymi korespondentami o ile sprawy poruszane przez nich będą interesujące dla ogółu robotników. Będziemy Wam pomagać we wszystkich trudnościach przez stale, co miesiąc urządzane seminaria — a w wypadkach szczególnie ważnych przez delegatów naszych, którzy na miejscu w fabryce będą Wam służyć swoim doświadczeniem. Będziemy urządzić stałe wystawy i konkursy gazetki ściennych, by tym bardziej zachęcać Was do pracy i współzawodnictwa.

W dyskusji dużo ciekawych głosów dopowiadało, co jeszcze należy umieszczać w gazetce i jak ją najlepiej wydawać. Tow. Kasperski z PZPB Nr 5 zwrócił uwagę na częste marnotrawstwo odpadków fabrycznych, które mogą się jeszcze przydać na lekkomyślne obchodzenie się z wyprodukowanym towarem, na nieuwagę przy transporcie przy noszącej poważne szkody. Tow. Staszewski z Rzeźni Miejskiej mówił: o częstych zastrzeżeniach, jakie wzbudza towar wysyłany na eksport. O tym wszystkim należy pisać w gazecie ściennych, bo to najlepsza droga do usunięcia wszelkich niedociągnięć.

Tow. Włodarski z PZPB Nr 4 skarżył się że wydawana przez młodzieżową organizację gazetka ścienna spotyka się z lekceważeniem i ironią „starszych“ ostudżającą ich zapał. I to trzeba usunąć koniecznie. Redaktorzy gazetki powinni przyciągać największą ilość współpracowników, uczyć ich wychowywać, bo tylko w ten sposób wytworzy się prawdziwie aktywny zespół redakcyjny. A z tymi zespołami jest jeszcze ciągle źle. Mówił o tym tow. Pietrzak z PZPB Nr 9 i inni redaktorzy gazetki stale się uka zujących i tych które „zdażyły“ na Kongres. Pracują oni nad swymi gazetkami we dwóch — we trzech — najczęściej zarywając noce jeśli chcą dotrzymać terminu.

GAZETKI JADĄ NA KONGRES

W takich warunkach praca nie pójdzie. I taki zespół nie doczeka się gazetki drukowanych, o które tak się dopominają niektórzy towarzysze, słusznie podkreślając, że gazetka drukowana jest niezbędna w dużych zakładach pracy.

Żebyśmy mogli dobić się do gazetki drukowanych, musimy najpierw wypracować sobie odpowiedzialny zespół redakcyjny, pilnujący ściśle terminów, sprawnie organizujący dopływ materiału. Do tego dojdziemy niewątpliwie.

Wyniki dwóch seminarium przekonują nas o tym. Dziś pierwsze trzy gazetki jadą na Kongres ale uczestnicy seminarium zobowiązali się, że do 11 grudnia wszyscy już będą mieli gazetki gotowe i dostarczą je nam do redakcji.

To pierwszy sukces naszej wspólnej pracy. **Alna Nofer**

GDY PODNOSI SIĘ KURTYNA...

Przedstawienia w 32-ch teatrach Moskwy

Ostatnie premiery

Przedstawienia w teatrach moskiewskich rozpoczynają się o 8-ej wieczór. O tej porze kurtyna podnosi się w 32-ch teatrach stolicy radzieckiej.

Trzy miesiące temu teatry rozpoczęły sezon zimowy 1948-49 roku. Okres, który upłynął pozwala nam stwierdzić, że w sezonie obecnym wiele jest nowych, interesujących sztuk.

Na słupach reklamowych, ozdabiających ullice i place miejskie, coraz częściej widnieją tytuły premier utworów dramaturgów

radzieckich oraz dzieł klasyków rosyjskich i światowych. Najstarszy teatr moskiewski, Teatr Mały, wystawił sztukę A. Ostrowskiego „Bez posagu“, w której w rolach głównych Larisy i Karadiszewa zabylił wspaniałym talentem młodzi aktorzy, absolwenci szkoły teatralnej, Konstanty Rojek i Mikołaj Afanasjew. W Teatrze Wielkim ZSRR odbyła się premiera opery Smetany „Sprzedana Narzeczoną“. Wybitny ten utwór klasyka muzyki czecho-słowackiej jest ogromnie popularny i lubiany w ZSRR.

Zespół Moskiewskiego Teatru Dramatycznego pod kierunkiem znanego reżysera radzieckiego i wybitnego aktora Mikołaja Ochłopkowa wystawił sztukę „Matka“ według powieści Gorkiego. Na scenie ożyły postacie robotnika Pawła Własowa i matki jego Nilowy odmalowane na tle wydarzeń rewolucji 1905 roku i ucieleśniające w sobie najlepsze cechy rosyjskiej rewolucyjnej klasy robotniczej. Zbytecznym jest opowiadać treść sztuki albo wiersz książka Gorkiego znana jest na całym świecie. Należy jednak nadmienić, że sztuka „Matka“ jest wymowną ilustracją pełnej chwały historii Wszechzwiązkowej Partii Komunistycznej.

Wystawiana w Teatrze Moskiewskim im. Jermolowej sztuka pisarza Piotra Pawlenko „Szczęście“ przenosi widzów w epokę współczesną. Centralnym bohaterem sztuki jest Woropajew, zdemobilizowany oficer armii radzieckiej, ciężko ranny Woropajew przyjeżdża na Krym. Wojna się jeszcze nie skończyła, ale plk. Woropajew, który stał się inwalidą, zmuszony jest opuścić armię. Kierując się na wybrzeże Morza Czarnego, Woropajew marzy o małym domku w ciszy sadów krymskich, gdzie będzie on mógł „odpocząć i podreperować nadwątłone zdrowie“. I oto Woropajew znalazł się na Krymie. Na całym obszarze półwyspu, gdzie nie dawno toczył się krwawy bój wre gorączkowa praca odbudowy, przewyciężając nie małe trudności, ludzie odbudowują miasta i wsie.

Woropajew to człowiek radziecki, komunist. Marzenie o odpoczynku, o domku na brzegu morza samo przez się odchodzi na plan dalszy, a zamiast niego rodzi się gorące pragnienie stanięcia w szeregach ludzi, którzy pracą swą przyczyniają się do ponownego rozkwitu kraju ojczystego. W gorączkowej pracy Woropajew znajduje zadowolenie i prawdziwe szczęście. Oto treść sztuki Piotra Pawlenko „Szczęście“, której premiera spotkała się z wielkim powodzeniem i przychylną krytyką w prasie radzieckiej.

Teatr Moskiewski im. Wachtangowa wystawił w listopadzie sztukę amerykańskiego dramaturga Millera pt. „Synowie“. Kanwą sztuki stanowi historia ohydnej zbrodni, popełnionej przez właściciela fabryk lotniczych Joe Kellera, który dając do osiągnięcia milionowych zysków, świadomie wysłał w czasie wojny na front partie nieodpowiednich motorów lotniczych. — Pieniądzy zarabiają wszyscy brudnymi rękami, diaczej ja nam być gorszy od innych? Oto credo tego kapitalistycznego drapieżnika.

Wartość tej sztuki dla widza radzieckiego polega nie tylko na tym, że pozwala mu zapoznać się z obyczajami kapitalistów współczesnej Ameryki. Po zobaczeniu sztuki człowiek radziecki odczuwa tym większe zadowolenie i radość, że żyje on w kraju socjalizmu, w którym nie ma miejsca dla ludzi typu Joe Kellera.

Politechnika Łódzka

przyłącza się do Czynu Przedkongresowego

Dnia 5.12.48 roku odbyło się walne zebranie członków Bratniej Pomocy Politechniki Łódzkiej w sprawie uczczenia czynem przed kongresowym połączenie się bratnich partii robotniczych.

Zebrani poruszyli przy tej okazji nie tylko sprawę czynu przedkongresowego, ale też sprawy wewnętrzne na uczelni, oraz sprawę stosunków panujących w kołach naukowych.

W ożywionej dyskusji wzięli udział przedstawiciele ogółu studentów, którzy podkreślili wybitne znaczenie zjednoczenia się partii robotniczych w walce o Socjalizm. Poruszona została przez kolegów z roku wstępne go sprawa ustosunkowania się Kół Naukowych do studium wstępnego, do którego koła naukowe są częstokroć ustosunkowane da jako nie pozytywne. Zebrani napiętnowali te go rodzaju stosunek i zażądali w rezolucji na tychmiasstowego przyjmowania studentów z roku wstępnego do kół naukowych jako pełnoprawnych członków.

noprawnych członków, wykazując swą boję w postawą, że bezwzględnie solidaryzują się z linią polityczną przeprowadzaną przez partię robotniczą. Wypowiedzi kolegów z roku wstępnego były niejednokrotnie przerywane oklaskami.

Zebrani uchwalili następującą rezolucję:

- 1) W rozumieniu znaczenia zjednoczenia się partii robotniczych postanawiamy przyłączyć się do zgodnego wysiłku polskiej klasy robotniczej w czynie przedkongresowym.
- 2) My studenci politechniki Łódzkiej żądamy przyjęcia do Kół Naukowych słuchaczy roku wstępnego, jako pełnoprawnych członków.
- 3) Potępiamy jednocześnie gorszące wypadki w szkole biskupiej w Kielcach, żądając upaństwowienia wszystkich szkół klerykałnych w celu unieszkodliwienia dalszych tego rodzaju wyczynów rozpolitykowanej części kleru polskiego.

Rosną stalowe siły niemieckiego militarysty

Zakłady Thyssena wznowiają produkcję

Licencjonowana przez Niemiecką Agencję DPD, podaje wiadomość, że zakłady produkcyjne stali, „August Thyssen Hütte“, znajdujące się w miejscowości Salzgitter, na terenie brytyjskiej strefy okupacyjnej, rozpoczną z początkiem przyszłego roku produkcję stali. Uruchomionych zostanie od razu 11 pieców hutniczych.

Wymienione zakłady przeznaczone zostały w swoim czasie do demontażu na mocy układu międzysojuszniczego. Układ ten został jednak naruszony przez jednostronną decyzję władz amerykańskich w sprawie zwiększenia niemieckiej produkcji stali do 15 milionów ton rocznie.

30-lecie Greckiej Partii Komunistycznej

Radiostacja Wolnej Grecji donosi, że wyżsi oficerowie i komisarze polityczni greckiej armii demokratycznej wzięli udział w uroczystościach, związanych z 30-tą rocznicą istnienia Greckiej Partii Komunistycznej, zarządzanych przez sztab generalny Armii Ludowej.

Po jednogminutowym milczeniu ku czci poległych w walce komunistów greckich, przemawiał generał Gussias. Mówił on o histo-

rycznym znaczeniu 30-tej rocznicy istnienia Greckiej Partii Komunistycznej. Następnie komisarz polityczny sztabu generalnego Armii Demokratycznej generał Fanis Bardiotas, omówił najważniejsze wydarzenia w historii Greckiej Partii Komunistycznej.

Uroczystości zakończyła się udekorowaniem oficerów demokratycznych, którzy wyróżnili się swoim zachowaniem, lub też działalnością polityczną — różnymi odznaczeniami

TEATRY

Państwowy Teatr Wojska Polskiego
ul. Jaracza 27

Dzisiaj o godzinie 19.15 przedstawienie popularnej komedii czeskiej Jana Drdy pt. „Igraszki z diabłem”. Ciekawa treść, piękne melodie i tańce czynią sztukę w reżyserii Leona Schillera widowiskiem pełnym uroku i optymistycznej wiary w człowieka. Zespół tworzą: Fijewska, Życzkowska, Bartosiewicz, Puchniewska, Skwarska, Borowski, Biernacki, Bolkowski, Dejnowicz, Grabowski, Kłosiński, Kozłowski, Lubelski, Łapiński, Łodyński, Maciejewski, Ordon, Staszewski, Wojciechowski, Woźniak i słuchacz PWST. Opracowanie muzyczne Tomasza Kiesewettera i Władysława Raczkowskiego, dekoracje i kostiumy projektu Otto Axera. Tańce w układzie Jadwigi Hryniewickiej.

Państwowy Teatr Powszechny
11 Listopada 21

Codziennie o godzinie 19.15 doskonała satyra I. Ehrenburga pt. „Lew na placu”.

Teatr „OSA” Traugutta 1
(w sali „Svreny”)

Otwarcie sezonu 1948-9. Codziennie o 19.30, w niedziele i święta o 16 i 19.30 ciesząca się wielkim rozgłosem komedia muzyczna pt. „Porwanie Sabinek”. Udział biorą: Józef Węgrzyn, H. Gruszecka, B. Halmirska, Z. Jamry, Z. Zarembianka, W. Brzeziński, J. Darski, J. Sciwiarski, H. Szwaicer, Reżyseria: H. Gruszecka. Dekoracje: J. Galewski. Kostiumy: J. M. Szancer. Przy fortepianach: Z. Wiehler i W. Svnder. Kasa sprzedaje bilety od 10 rano bez przerwy, tel. kasy 272-70. Tel. biura 107-78.

Teatr „MELODRAM”
ul. Traugutta 18 (gmach OKZZ)

Dzisiaj o godzinie 19.15 „Gody weselne” — widowisko ludowe w układzie i reżyserii Leona Schillera. Pełna próba widowiska opiera się na motywach obrzędowych, tekstach mówionych, śpiewach i tańcach związanych z ludowym obrzędem sobótki, wesela i dożynek. Kompozycja muzyczna Władysława Raczkowskiego i Kazimierza Sikorskiego, tańce Barbary Fijewskiej, kostiumy i dekoracje Stanisława Cegielskiego.

Teatr Kameralny Domu Żołnierza
ul. Daszyńskiego 34

Dzisiaj codziennie o godzinie 19.15 sztuka T. Rattigana „Kadet Winslow”. Udział biorą: Stanisław Białobłoty, Halina Pruszyńska, Edward Dzięwoński, Irena Horecka, Wanda Jakubińska, Janusz Jaroń, Halina Kossobudzka, Andrzej Łapicki, Adam Mikolajewski i Konstanty Pągowski. Reżyseria Erwina Axera. Dekoracje i kostiumy Władysława Daszewskiego. Kasa czynna od 11 do 13 i od 15. Tel. 123-02.

Teatr Komedi Muzycznej „LUTNIA”
Piotrkowska 243

Dzisiaj codziennie o godz. 19.15 „Piękna Helena” — opera komiczna w 3 aktach J. Offenbacha. Bilety wcześniej do nabycia w Związku Artystów Plastyków, ul. Piotrkowska 102, a od godziny 17 w kasie teatru, w niedziele kasa teatru czynna od godziny 11.

KINA

ADRIA — „Ostatni etap”
godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30
film dozwolony dla młodzieży

BAŁTYK — „Krakati”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
film niedozwolony dla młodzieży

BAJKA — „Zakazane piosenki”
godz. 17.30, 20, w niedz. 15
film dozwolony dla młodzieży

GDYNIA — „Program aktualności kraj.”
i zagr. Nr 41”
godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21.

HEL (dla młodzieży) — „Czerwony kra-
wał”
godz. 16, 18, 20, w niedz. 14

MUZA — „Przygoda na wakacjach”
godz. 18, 20 w niedz. 16
film dozwolony dla młodzieży

POLONIA — „Pieśń tajni”
godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30
film dozwolony dla młodzieży

PRZEDWIOSNIE — „Trzech p. Ludwi-
ków”
film dozwolony dla młodzieży od lat 14

ROBOTNIK — „1-go Maja w Moskwie”
„Białoruś w tańcu i pieśni”
godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedz. 14.30
film dozwolony dla młodzieży.

REKORD — „Sad Narodów”
godz. 18.30, 20.30, w niedz. 16.30
film dozwolony dla młodzieży.

ROMA — „Na morskim szlaku”
godz. 18, 20, w niedz. 16
film dozwolony dla młodzieży

STYLOWY — „Dzieci ulicy”
godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedz. 14.30.
film dozwolony dla młodzieży od lat 16

SWIT — „Jasne lany”
godz. 18, 20, w niedz. 16
film dozwolony dla młodzieży

TECZA — „Młodzi idą”
godz. 16, 18, 20, w niedz. 14
film dozwolony dla młodzieży

TATRY — „Barwiczka”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
film dozwolony dla młodzieży od lat 16

WISLA — „Harry Smith odkrywa Ame-
rykę”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15

SPORT SPORT SPORT

Czy lekkoatleci łódzcy wypełnią swe zobowiązanie przedkongresowe?

Na marginesie wczorajszego nadzwyczajnego zebrania ŁOZLA

DELEGACI Z WARSZAWY

Tak się składało, że nigdy jeszcze o lekkoatletyce łódzkiej nie rozpisywano się tyle co w ostatnich czasach. Zaczęło się od opublikowania przez jedno z pism łódzkich listu otwartego Pawłowskiego, który w ten sposób zyskał większą popularność w Łodzi, aniżeli zyskałby skacząc w dal powiedzmy — 8 metrów.

Łódź niestety do tej pory małe wykazywała zainteresowanie lekkoatletyką, a to z tej przyczyny, że w łódzkiej lekkoatletyce źle się działo. Nie było atrakcyjnych imprez, a te co były, nie stały na takim poziomie organizacyjnym, aby mogły pociągnąć masy. Wyniki lekkoatletów łódzkich nie były też takie rewelacyjne, aby się nimi zachłystywać, to też „przodownicy” naszych sportów groził po prostu udział starczy i kto wie czy by nie przyszło jej na taki marny koniec, gdyby nie burza jaka powstała wokół tego opublikowanego listu.

KAMPANIA PRASOWA

W łódzkim świątku sportowym zawrzało. Lekkoatleci stali się od razu głównym ośrodkiem zainteresowania całej opinii, gdyż dwa dzienniki łódzkie rozpoczęły między sobą niemal „wojnę świętą” w tej sprawie. Jeden z nich brał w obronę zawodników, którzy solidaryzowali się ze swym kolegą i „wykropili” nawet drugi list popierający zarzuty Pawłowskiego pod adresem ŁOZLA w tym samym dniu niku — drugi zaś stając na stanowisku subordynacji i dyscypliny w sporcie piętnował ich wystąpienie w sposób b. niekiedy tak... preholowany, że w rezultacie sprawa oparła się o Warszawę i zateczyła jeszcze szersze kręgi, aniżeli można by było przypuszczać.

NALEŻAŁO CO RYCHLEJ ROZŁADOWAĆ ATMOSFERĘ

Naładowana atmosfera należała jak najrychlej rozładować, to też z niekłamnym zadowoleniem przyjęliśmy komunikat o zwolnieniu nadzwyczajnego zebrania ŁOZLA, na którym w obecności przedstawicieli GUKF-u i PZLA lekkoatleci nasi mieliby możliwość wypowiedzenia swych żali i bolączek i zarazem wspólnie podebatować nad uzdrowieniem stosunków panujących w ich dziedzinie sportu.

W dniu Święta Sportowego w Moskwie

zakończono mistrzostwo Związku Radzieckiego w boksie Grejner i Koroliew wciąż bezkonkurencyjni

W niedzielę, 5 grudnia odbyło się w Moskwie święto sportowe ku uczczeniu rocznicy Konstytucji Stałińskiej. Z powodu złej pogody zawody odbywały się wyłącznie w pomieszczeniach zamkniętych, ujeżdżalniach i basenach.

Głównym wydarzeniem były rozgrywki o mistrzostwo drużynowe ZSRR w boksie. Był to 5-ty dzień zawodów, który zakończył walkę najlepszych bokserów Związku Radzieckiego.

120 PIĘŚCIARZY NA STARCIE

O mistrzostwo ZSRR walczyli w tym roku kluby sportowe „Dynamo”, „Spartak”, Związków Zawodowych, Rezerwy Pracy i Sił Zbrojnych. W zawodach brało udział 120 bokserów. Spotkania te można by nazwać pojedynkiem młodości z dojrzałym doświadczeniem. Do zawodów stanęli na równi z najlepszymi mistrzami pięściarstwa także młodzi boksery, bez wielkiej przeszłości sportowej.

NAJWIĘKSZA NIESPODZIANKA

Już pierwsze spotkanie dowiodło, że młodzi walczy śmiało z doświadczonymi mistrzami.

Dział oficjalny ŁOZB

Komunikat Wyd. Sportowego Nr 16

1. Podaje się do wiadomości, że finały „Pierwszego Kroku Bokserskiego” w waga: piórkowej pomiędzy Pastusiakiem ŁKS a Kosińskim Szednia Szkoła Poligraficzna lekkoatletyki „Metalowiec” — Jędrzejczak „Włókniarz” półśr. Przybyszewski „Bawelna” — Rybiński „Tramwajarz” odbędą się przed meczem o mistrzostwo Ligi „Włókniarz” — mistrz Rzeszowa w dniu 12 grudnia r. b. w hali „Wimy”. Wyżej wymienieni zawodnicy stawiają się w

Mała salka, jaką użyczyła naszym lekkoatletom YMCA, z trudem mogła pomieścić wczoraj przybyłych na zebranie nie tylko delegatów wszystkich klubów, ale i zawodników i zawodniczek (co świadczy o ich bezpośrednim zainteresowaniu się losem lekkoatletyki łódzkiej), wśród których znalazła się nawet mająca się jakoby wycofać z życia sportowego nasza olimpijka Wajsołna. Z Warszawy przybyli: z ramienia GUKF mjr. Gedgów, z ramienia PZLA dyr. Askanazy i sekretarz generalny p. Matzke. Łódzki Okręgowy Związek Lekkoatletyczny reprezentowało kilku „ostatnich jego Mohikanów” (reszta podobno znajduje się w rozsypce) z prezesem red. Szumlewskim na czele.

PIERWSZE POCISKI

Na głowy ich od razu poczęły padać pociski ciężkiego niekiedy kalibru.

Padają zarzuty najrozmaitsze, wśród nich są istotne i nieistotne. Niekiedy są one nawet śmieszne jak na przykład przy pisywaniu winy ŁOZLA, że... trybuna świecą pustkami na zawodach. Możliwe, że ŁOZLA nie wykorzystywał wszystkich możliwości, aby wzbudzić większe zainteresowanie w Łodzi lekką atletyką, ale winę tego ponosi naszym zdaniem nie tylko zarząd ŁOZLA, ale również kluby oraz sami zawodnicy, którzy — śmiemy, zaryzykować — w większości są najmniej zdyscyplinowanymi zawodnikami w naszym okręgu, o czym mieliśmy możliwość przekonać się niejednokrotnie. Możliwe, że przykład płynął z góry, gdyż i tam, jak się okazuje, dyscypliny nie było żadnej.

CO BYŁO ŚLUSZNE A CO NIEŚLUSZNE

Śluszny wydaje nam się zarzut, że zarząd ŁOZLA małą, a w każdym razie nie dostateczną wykazał się inicjatywą zmierzającą w kierunku umasowienia sportu lekkoatletycznego, nie organizując zawodów propagandowych o atrakcyjnym programie, nie wykazując energiczniej- szych wysiłków, aby na zakończenie sezonu zapewnić nam chociaż występ lekkoatletów radzieckich podczas ich wizyty w Polsce i że nie zainteresował się działalnością poszczególnych klubów, które posia-

dają sekcje lekkoatletyczne, oraz nie starał się ich uaktywnić, że nie roztoczył należytej opieki nad narybkiem, ale za stan lekkoatletyki łódzkiej odpowiedzialnym nie może być tylko zarząd, ale w równej mierze ponoszą odpowiedzialność kluby i zawodnicy.

ZAWODNICY NIE LUBIĄ SAMOKRYTYKI

Niestety z audytorium, którego większość stanowili zawodnicy, nie uslyszeliśmy ani jednego słowa samokrytyki, którą podejmowali członkowie zarządu ŁOZLA, a jedynie słyszeliśmy pretensje do wszystkich i o wszystko.

APEL, KTÓRY NIE POWINIEN MINĄĆ BEZ ECHA

Nie wiadomo też, czy wczorajsze zebranie oczyściłoby niezdrową atmosferę jaka wytworzyła się pomiędzy zawodnikami a działaczami, gdyby nie końcowe pojedynujące obie strony przemówienie wiceprezesa PZLA dyr. Askanazego, w którym zaapelował do zebranych, a więc do zarządu ŁOZLA i zawodników, aby w okresie przedkongresowym podjęli nie tylko zgodną współpracę, ale współzawodnictwo nad podniesieniem lekkoatletyki łódzkiej, dając tym samym swój wkład we wspólny wyciek całego społeczeństwa zmierzającego szybkim krokiem ku socjalizmowi.

Apel ten audytorium przyjęło żywymi oklaskami. Wczorajsze zebranie będzie chyba przełomowym dla lekkoatletyki łódzkiej. Wszystko przemawia za tym, że od tej pory przestanie ona być kopciuskiem w Łodzi, a stanie się w krótkim czasie przodownicą innych sportów.

ŁOZLA MUSI PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO WALNEGO ZGROMADZENIA

Na zakończenie zebranie uchwaliło przesłać wszystkie dezyderaty dotyczące uleczenia lekkoatletyki łódzkiej do Zarządu ŁOZLA, który ze swej strony musi już w porozumieniu z wojewódzkim GUKF wytypować kandydatów do przyszłego Zarządu uwzględniając przede wszystkim piony organizacyjne.

PIETROW NASTĘPCĄ KOROLEWA

Ogromne zainteresowanie wywołały spotkania z udziałem najlepszego boksera ciężkiej wagi, mistrza Związku Radzieckiego, Miłokaję Korolewa. Do tej pory nie ma on równego sobie w swojej kategorii, chociaż walka z młodym bokserem Pietrowem rokuje nadzieję, że w przyszłości Korolew będzie miał godnego przeciwnika. Walka z innymi zawodnikami zakończyła się zwycięstwem Korolewa przy zdecydowanej jego przewadze.

„DYNAMO” MISTRZEM

Po 5-ciu dniach walk mistrzostwo drużynowe Związku Radzieckiego zdobyła drużyna „Dynamo”, składając się z pierwszorzędnych bokserów. W skład drużyny wchodziły tacy pięściarze jak — Stefanow, Kariste, Awdew, Bułkow, Aristakisjan, Llanamiangl i inni. Drugie miejsce zajęli bokserzy radzieckich związków zawodowych, wśród nich champion Związku Radzieckiego, Korolew i Szczerbakow. Nagrody za piękną walkę i wysoką technikę wręczono bokserom — Grejnerowi, Bułkowi i Multinowowi.

MEŁDZIEŻ ZDAŁA EGZAMIN

Mistrzostwa drużynowe dały przegład osiągnięć półrocznej działalności pięściarzy radzieckich. W szeregach ich zjawili się młodzi, utalentowani sportowcy.

Z życia ŁKS-u

Zebranie atletów

W piątek, dn. 10 bm. o godzinie 19-tej w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej 67 odbędzie się zebranie Sekcji Atletycznej Łódzkiego Klubu Sportowego.

Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

D-025667

hali na 2 godziny przed rozpoczęciem mistrzowskich zawodów.

Godzina zawodów o mistrzostwo Ligi podana będzie w afiszach.

2. Udziela się nagany kierownikowi sekcji bokserskiej WZKS „Włókniarz” ob. Dąbrowskiemu za niewłaściwe zachowanie się wobec przewodniczącego Wyd. Sportowego ŁOZB w dniu 7 grudnia 1948 r.

Sekretarz Przewodniczący W. S.
(—) A. Kłmczak (—) M. Tvl.